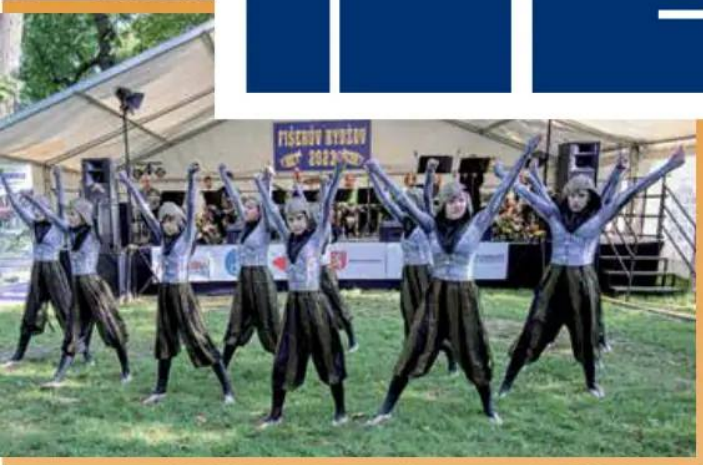

NOVOBYDŽOVSKÝ
ZPRAVODAJ

ROČNÍK L.
ČÍSLO 10
ŘÍJEN 2023
20 KČ

FIŠERŮV BYDŽOV – 27. ROČNÍK
Park U Kostela Nejsvětější Trojice **ožil 9. září nejen dechovkou**

Foto Jura Třos

NOVOBYDŽOVSKÝ
STRAŠIDELNÝ
FOOD FESTIVAL
Tradiční trubičky
kofola
2. září v parku U Kostela Nejsvětější Trojice
Foto Soňa Chlumecká

Vážení čtenáři,

nedávno jsem se potkal s jedním pánem, se kterým se sice od nepaměti zdravíme, ale ani nevím, jak se jmenuje. A začal: „Pane Skalický, podívejte se na ty chodníky – samá díra to je, a toho bordelu všude kolem. To je, pane, centrum města – to je vizitka! Měl byste o tom napsat do toho vašeho plátku!“ Slušně jsem se ohradil, že to není můj plátek, a jestli mu něco vadí, ať o tom napíše a pošle, že to rád zveřejním, protože i mně se zrovna tyhle věci taky nelíbí. Pán jen mávl rukou: „Jo – já budu něco psát a někdo se pak bude po mně vozit…“ Odvětil jsem, ať tedy nepíše, ale že se potom jen těžko dočká nápravy. Poněkud rozmrzelý opět mávl rukou a bez rozloučení odešel.

Připomnělo mně to jinou situaci, v mnohém obdobnou, která se přihodila před několika měsíci na zahrádce restaurace U Stolinů. Jistý mírně alkoholem povzbuzený host mě slovně napadl, že se ve zpravodaji vyhýbám problematickým tématům a že jsme to tam všichni jedna banda. Onen pán, malý sice vzrůstem, o to však hlučnější, kterému očividně nešlo o diskuzi, na mě pak ještě chvíli pokřikoval, urážel, až jsem ho poslal tam, kam posílám svoje bližní jen málokdy a opravdu nerad. Inu: „Na hrubý pytel…“

Ale proč o tom vlastně píšu? Chtěl bych tím znovu připomenout, že zpravodaj je tady opravdu pro všechny, kteří se do něj rozhodnou přispět. I kontroverzním názorem, polemikou, stížností (samozřejmě ve vší slušnosti). Co si pamatuji, nikdy jsem nikoho – až na pár anonymů – neodmítl.

Doufám, že i v tomhle čísle si každý najde to svoje, protože je opět plné informací, třeba o tom, že městský rozpočet máme v dobré kondici, opravena byla další z ulic, dokončila se rekonstrukci bývalé školy ve Vysočanech, naše knihovna byla vybrána do soutěže o nejlepší Městskou knihovnu a žák Karlovky vydobyl 1. místo na republikovém finále Sazka Olympijský víceboj... Hezké počteníčko přeji!

Přidám ještě, jako obvykle, pár myšlenek chytrých lidí: „Osamělost nevzniká tím, že člověk kolem sebe nemá žádné lidi, ale z neschopnosti sdělit věci, které se mu zdají důležité, nebo ze zastávání určitých názorů, které ostatní považují za nepřípustné.“ (C. G. Jung), „Jiné názory nejsou nepřáteli. Jsou to spojenci, kteří pomohou vytvořit lepší myšlenky.“ (D. Logan).

Milí čtenáři, přeji vám i sobě, abychom vždy dokázali vyslechnout názor druhého a abychom se nebáli ten svůj vyslovit. A taky přeji krásný podzim!

Honza Skalický

Městský rozpočet máme v dobré kondici

Vážení spoluobčané, je za námi téměř devět měsíců roku 2023. V polovině října to bude rok od ustavujícího jednání zastupitelstva, a tak mi dovolte lehce zhodnotit aktuální ekonomickou situaci našeho města. Na základě podkladů z finančního odboru mohu konstatovat, že přes nepříliš lehkou situaci se našemu městu i po ekonomické stránce v první polovině letošního roku dařilo velmi dobře.

V prvním pololetí se podařilo, oproti předpokladu, získat více na daňových příjmech, které byly logickým vyústěním vysoké inflace.

Podařilo se nám také zhodnotit naspořené peníze z minulých let, které jsme včas ochránili před inflací vkladem na spořicí účty. Díky tomu město, nejenže „neztratilo“ své peníze, ale navíc je dokázalo zhodnotit. Ukázalo se, že naše zodpovědné hospodaření v minulých letech, a pro někoho mnohdy až zbytečně velké šetření, se vyplatilo a nyní přináší své výhody.

Dále se nám v první polovině roku 2023 dařilo i na poli dotačním. Získali jsme téměř 100 % všech dotací, o které jsme žádali. To je další deviza, na které jsem vždy zakládal rozvoj našeho města, a bude tomu tak nadále. Pokud chceme i v dalších letech pokračovat v takovém rozsahu investic, je zapotřebí, ve vztahu k našemu rozpočtu a jeho ekonomickým možnostem, maximálně využívat nabízené dotační programy.

S tím souvisí samozřejmě i připravenost jednotlivých projektů. V poslední změně rozpočtu jsme proto znovu posílili kapitolu projektové dokumentace.

V současné době probíhají debaty a přípravy rozpočtu na příští rok, kde nás čekají nejen nové investiční výzvy. Mohu vám však slíbit, že i další – můj již 29. rozpočet budu znovu skládat s maximálním respektem a odpovědností tak, aby i nadále zůstaly městské finance minimálně ve stejné kondici, jako tomu bylo předešlé roky.

Ing. Pavel Louda
starosta

Ulice K. J. Erbena – Opraveno!

V září byla dokončena oprava ulice K. J. Erbena, kde se nejprve opravily staré chodníky a následně i vozovka v celé délce.

Opravy chodníků probíhaly od 26. 4. do 10. 8. prostřednictvím zhotovitele Petra Potměšila, na základě Rámcové smlouvy. Následně od 15. 8. do 25. 8. proběhla oprava vozovky, která spočívala v odfrézování stávající vrchní vrstvy a pokládce nové, v tloušťce min. 40 mm. Zhotovitelem opravy byla společnost M-SILNICE, a. s. Celkové náklady opravy další bydžovské ulice vyšly město bezmála na 1,8 mil. Kč.

Odbor investic Města Nový Bydžov

Škola Vysočany v novém

V letních měsících město dokončilo rekonstrukci budovy bývalé školy ve Vysočanech. Budovu město získalo darem od Královéhradeckého kraje v roce 2008 a od té doby hledalo náměty na její využití, a především dotační zdroje, ze kterých by bylo možné budovu zrekonstruovat. Budova byla ve zchátralém stavu, kompletní rekonstrukce byla nezbytná. Loni se zadařilo, město získalo více než 7 mil. Kč dotace a rekonstrukce za 15 mil. Kč byla zahájena. Škola Vysočany bude nově sloužit jako komunitní centrum, umístěna je zde i knihovna. Přízemí budou využívat především občané Vysočan, 1. patro pak bude sloužit k osvětovým a vzdělávacím aktivitám pro občany širokého regionu.

Marcela Česáková

Pro seniory byla v DUZE otevřena rekonstruovaná Odlehčovací služba

DUHA o. p. s. je městský poskytovatel sociálních služeb. Sídlí v budově v ulici Julia Fučíka, a právě zde se nacházejí i lůžka pro odlehčovací službu. Jsou umístěna v přízemí v pravé části budovy. DUHA jich provozuje devět.

Zákon definuje odlehčovací služby jako služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

V květnu rozhodla správní rada společnosti po dohodě s městem, svým zřizovatelem, že odlehčovací služba bude uzavřena od 12. června do konce srpna. Bylo třeba zajistit péči o stávající klienty jiným způsobem, řadu z nich si převzala rodina a část přešla do druhých zařízení. V rámci opravy bylo nutné odstěhovat veškerý nábytek; na tomto místě je nutné poděkovat TS, které značnou část stěhování zajistily. Byla kompletně vyměněna elektroinstalace, nově instalovány odpady, vykopány a sanovány podlahy vč. pokládky nového lina, zabudována nová kuchyňská linka, kompletně vymalováno. Rekonstrukce proběhla v rekordně krátkém čase, byla pozorně řízena a koordinována ze strany ředitelky organizace Ing. Holmanové a právě díky tomu bylo možné navrátit klienty do péče služby již na začátku srpna.

Pro region je služba více než důležitá, o čemž svědčí i více než 95% obsazenost. K celému objektu DUHY je možné prozradit, že se projektově připravuje velká rekonstrukce zahrnující výměnu oken, zateplení, opravu střechy a instalace FVE.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

O čem jednala RADA MĚSTA 21., 23. srpna a 11. září

RM schválila:

- aktualizaci Vnitřní směrnice Města VS/10 – Vnitřní plat. předpis, s účinností od 1. 9.
- návštěvu družebního města Nadlac ve dnech 25.–27. 8. ve složení Matěj Novotný, Mgr. Jan Kohout, Bc. Filip Schovánek
- podpis Smlouvy o dílo s vítězným uchazečem (M-Silnice a. s., Pardubice), s nejnižší nabídkovou cenou 4 682 542,40 Kč vč. DPH – Oprava místní komunikace Zábědov
- podpis Smlouvy o dílo s vítězným uchazečem (PhotonWater Technology s. r. o., Liberec), s nejnižší nabídk. cenou 595 000 Kč bez DPH – Zpracování vodohospodářské studie v rámci projektu MAURICE
- přijetí dotace od Ministerstva pro místní rozvoj na spolufinancování projektu realizovaného v rámci Programu Interreg CENTRAL EUROPE 2021–27 (MAURICE – CE0100184 Management ofurbanwaterresources in CentralEuropefacingclimatechange) ve výši max. 12 812,92 EUR
- změnu projektové dokumentace Cyklostezka NB – PZ Zábědov v úseku staničení cca km 0,850–0,950, spočívající ve vyrušení úseku SO 111 – komunikace pro chodce. Důvodem je problematické projednávání společného územního a stavebního řízení úseku, které by mohlo ohrozit realizaci celého projektu cyklostezky NB – PZ Zábědov
- aktualizaci strateg. dokumentu města NB06 Informační koncepce (verze č. 4.0), s platností od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2028
- financování slavnostního otevření domu ve Vysočanech do výše 30 000 Kč (hrazeno z org. 0210 – rezerva RM)
- podpis smlouvy o dílo s vítězným uchazečem STAFIKO PODĚBRADY spol. s r. o., s nejnižší nabíd. cenou 35 582 055,18 Kč vč. DPH, Změna užívání stavby a stavební úpravy domu čp. 191 ul. Bří Mádlů, NB
- aby společnost Czech–Energy s. r. o., provedla nákup zemního plynu pro rok 2025 s tím, že od 1. 1. 2025 dojde k úpravě ceníku na cenu cca 1 450 Kč/MWh bez DPH
- pronájem nebytových prostor v přízemí objektu Zimního stadionu Jiřím Frýdou, za účelem provozování bufetu rychlého občerstvení, na dobu určitou od 12. 9. 2023 do 31. 3. 2024, s měsíčním nájemným ve výši 5 000 Kč (+ základní sazba DPH).

RM doporučila mj.:

- ZM NB navrhnout do funkce člena správ. rady Nadačního fondu Oblastní nemocnice Jičín, Ing. Pavla Loudu, starostu města
- ZM NB schválit Obecně závaznou vyhlášku o zákazu požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství, s účinností od patnáctého dne po dni jejího vyhlášení
- ZM NB schválit úpravu rozpočtu č. 7/2023 dle předloženého návrhu
- ZM NB schválit strategický dokument Města NB – Koncepce rozvoje a podpory sportu verze 2.0 s platností od 28. 8. 2023
- ZM NB schválit úpravu rozpočtu č. 7/23 dle předloženého návrhu, vč. investiční akce rekonstrukce čp. 191 (bývalý klášter).

RM vzala na vědomí mj.:

- zrušení Komise pro sociálně-právní ochranu dětí k 31. 8. 2023
- plnění rozpočtu k 30. 6. 2023
- Zápis z 4. jednání Finančního výboru ZM NB konaného dne 17. 8. 2023
- záměr ukončení rámcových partnerských smluv o spolupráci v oblasti podpory mládeže, tělovýchovy a sportu a změnu způsobu financování podpory mládežnických sportovních oddílů působících v Novém Bydžově dle předloženého návrhu

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Nový Bydžov

Vážení příznivci, klienti i potencionální zájemci o službu, snažíme se pro potřebné zajistit i materiální pomoc. Z tohoto důvodu jsme se rozhodli zřídit sociální šatník, ze kterého na základě dlouhodobé spolupráce můžeme klientům poskytnout základní ošacení i potřeby pro děti. Děkujeme všem dárcům, v současné chvíli další dary nepřijímáme.

Přijít za námi můžete s různými problémy, ať už s bydlením, prací, problémy ve škole či s exekucemi. Nesoudíme. Poradíme. Pomůžeme.

Schůzku si můžete domluvit po telefonické konzultaci na tel. 778 716 331 nebo můžete přijít v pondělí od 8 do 16 hod., úterý až čtvrtek dopoledne, nebo napsat na emailovou adresu jirankova@novybydzov.cz nebo pekarkova@novybydzov.cz.

„Budoucnost patří těm, kdo věří svým krásným snům." (Eleanor Roosevelt)

Bc. Veronika Jiránková, DiS.
Bc. Veronika Pekárková

Městský úřad Nový Bydžov oznamuje vyhlášení výběrového řízení na pracovní pozice Odboru výstavby a životního prostředí:

- **REFERENT** ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ
- **REFERENT** OBECNÉHO STAVEBNÍHO ÚŘADU

Podrobné informace naleznete na www.novybydzov.cz v sekci volných pracovních míst.

Ze zasedání **ZASTUPITELSTVA MĚSTA** 23. srpna

Na stránkách zpravodaje byl vždy prezentován výčet nejdůležitějších usnesení, která tento samosprávný orgán města přijal na svém posledním zasedání před uzávěrkou. Tuto formu si nově dovoluji doplnit slovním komentářem těch bodů, které z hlediska významu považuji za důležité nebo alespoň zajímavé.

Starosta města byl znovu nominován do správní rady nadačního fondu jičínské nemocnice. Ten rozhoduje třeba o stipendijním programu a poskytování náborových příspěvků nových zaměstnanců.

ZM se rozhodlo přidělit formou dotace 200 000 Kč církvi na opravu střechy kostelíka ve Vysočanech. Tato památka je postupně opravována a je to jedna z těch, které si to určitě zaslouží. Nedávno byla dokonce v pořadu Co naše babičky uměly a na co my jsme zapomněli na ČT.

Byla přijata nová vyhláška, která zakazuje konzumaci alkoholu na veřejnosti. Předpis novelizuje tu původní a doplňuje nové lokality, stanoví trochu jiná pravidla.

ZM bylo seznámeno s plněním rozpočtu na letošní rok. S radostí můžeme konstatovat, že se situace vyvíjí dobře, neboť daňové příjmy jsou vyšší než rozpočtované o cca 15 mil. Kč, nedaňové příjmy odpovídají předpokladům, výnosy z majetku jsou vyšší, především díky výnosům z úroků. Z volných prostředků města se nám za první pololetí podařilo dosáhnout výnosů více než 2,5 mil. Kč. Přijaté dotace k 30. 6. 2023 jsou ve výši 42,13 mil. Kč, z toho 9,73 mil. Kč je investičních dotací. Čerpání obvyklých výdajů i financování (splátky úvěrů) odpovídají předpokladům.

ZM schválilo 7. úpravu rozpočtu. Za zajímavost stojí zapojení zdrojů z minulých let do nového velkého projektu – rekonstrukce bývalého kláštera v ulici Bratří Mádlů, kde vznikne 12 bytů. Tato akce proběhne bez dotačních prostředků a umožní městu s objektem po provedené rekonstrukci volně nakládat bez respektování neúměrně dlouhých dob udržitelnosti projektu.

Za zmínku určitě stojí to, že se připravuje nová forma podpory sportu ve městě. Stávající model, který pracoval s rámcovými smlouvami, bude nahrazen jiným, pravděpodobně programovým financováním. Je to změna, která je malinko vynucená, a to legislativou, nadále již nelze využívat spojnice skrze DDM, ale zcela určitě povede k větší transparentnosti.

ZM schválilo mj.:

- Obecně závaznou vyhlášku o zákazu požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství, s účinností od patnáctého dne po dni jejího vyhlášení
- strategický dokument NB06 – Informační koncepce (verze č. 4.0), s platností od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2028
- strategický dokument NB 24 – Koncepce rozvoje a podpory sportu verze 2.0, s platností od 28. 8. 2023
- záměr ukončení rámcových partnerských smluv o spolupráci v oblasti podpory mládeže, tělovýchovy a sportu a změnu způsobu financování podpory mládežnických sportovních oddílů působících v NB, dle předloženého návrhu
- poskytnutí dotace 200 000 Kč z rozpočtu města na r. 2023, dle předloženého návrhu (kapitola 0043 - opravy kulturních památek) pro Římskokatolické farnosti – děkanství NB na nátěr a impregnaci střešní šindelové krytiny u kostela sv. Markéty ve Vysočanech
- úpravu rozpočtu č. 7/2023 dle předloženého návrhu.

ZM navrhlo mj.:

- do funkce člena správní rady Nadačního fondu Oblastní nemocnice Jičín Ing. Pavla Loudu, starostu města.

ZM souhlasilo mj.:

- s dohodou o provedení práce na výkon funkce kronikáře města NB pro Mgr. Jana Kohouta, zastupitele města a vedoucího Městského muzea a galerie (Mgr. J. Kohout prohlásil, že je k projednávanému bodu ve střetu zájmu).

ZM vzalo na vědomí mj.:

- informaci o stavu hodnocení projektové žádosti k výstavbě domova pro seniory
- Zápisy z jednání komisí Rady města NB účetní závěrku a závěrečný účet svazku obcí za r. 2022 Dobrovolného svazku obcí POCIDLINSKO
- Hospodaření Společná Cidlina, z. s., se sídlem Nepolisy, za r. 2022 (NB členem)
- Výzvu na rozdělení nadačních příspěvků v r. 2023 ve výši 36 500 tis. Kč od Nadačního fondu na podporu sportu, kultury a občanských aktivit v NB
- Výroční zprávu města NB za r. 2022, zpracovanou Ing. Marcelou Česákovou, MPA, tajemnicí MěÚ NB.
- zprávu z 16. kontrolního dne 27. 6. na akci Sanace staré ekologické zátěže v areálu bývalého podniku Kovoplast a sousedním intravilánu města NB

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Rada města Nový Bydžov vyhlašuje v souladu s ustanovením § 102 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s ustanovením § 166 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

KONKURZNÍ ŘÍZENÍ
na obsazení vedoucího pracovního místa ředitele/ředitelky Mateřské školy Sluníčko

Nový Bydžov, U Plovárny 1380 s nástupem od 1. 1. 2024 nebo dle dohody.

Předpoklady pro výkon činnosti ředitele/ředitelky:

- vzdělání, praxe a splněné předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- znalost problematiky řízení ve školství a školských předpisů
- občanská a morální bezúhonnost
- dobrý zdravotní stav.

Obsahové náležitosti přihlášky:

- úředně ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání (diplom včetně vysvědčení o státní závěrečné zkoušce, případně maturitní vysvědčení)
- čestné prohlášení o průběhu zaměstnání s vyznačením počátku a konce pracovněprávního vztahu a pracovního zařazení v jednotlivých organizacích s přesností na dny, doložené potvrzením o zaměstnání nebo potvrzením od zaměstnavatele
- strukturovaný profesní životopis
- koncepce rozvoje školy (max. 2 strany strojopisu)
- výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců)
- čestné prohlášení o zdravotní způsobilosti k výkonu činnosti pedagogického pracovníka.

Přihlášky s výše uvedenými doklady doručte nejpozději do 6. 10. 2023 na adresu: Město Nový Bydžov, Finanční odbor, pí Jana Kandoussi, Masarykovo nám. 1, 504 01 Nový Bydžov.
Obálku označte „KONKURZ – NEOTVÍRAT".

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉ POLICIE

Bezpečnostně-preventivní akce zaměřená na alkohol a jeho původ

V průběhu září proběhla další bezpečnostně-preventivní akce v našem městě. Tentokrát byla zaměřena na podávání alkoholu v místních barech a restauracích. Navíc byl detailní kontrolou Celní správy, Policie ČR, Oddělení živnostenských věcí MěÚ NB a za účasti MP podroben jeden místní klub. V tomto podniku Celní správa zabavila hned několik litrů alkoholu a zkontrolovány byly veškeré potřebné dokumenty související s provozem klubu.

Do akce, která probíhala na území našeho města v noci z 8. na 9. září, byla zapojena jedna čtyřčlenná hlídka Celní správy, tři dvoučlenné hlídky Policie ČR, dvě dvoučlenné hlídky městské policie, zaměstnanci MěÚ OSPOD a živnostenského úřadu.

Spolupráce s Policií ČR při zadržování osoby v celostátním pátrání

Na začátku září nás požádala PČR o součinnost při pátrání po celostátně hledané osobě. I díky dobré práci, místní znalosti a kontaktům strážníků městské policie a asistentů prevence kriminality se spoluobčany města se podařilo pachatele policistům dopadnout.

Bezpečně do školy přes hlídané přechody

Chtěl bych i touto cestou požádat rodiče a učitele školáků, aby nabádali děti, které přecházejí cestou do školy, domů nebo na další kroužky hlavní frekventované silnice v našem městě, aby maximálně využívaly přechody, na kterých je v době dopravní špičky zabezpečen dozor.

Bohužel není v našich silách personálně pokrýt všechny přechody pro chodce, ale jsem přesvědčený, že navést děti na hlídané přechody dokážeme! Tím nejen že přispějeme k plynulejšímu průjezdu městem, ale především zvýšíme bezpečnost našich ratolestí. Předem vám všem děkuji!

Matěj Novotný
2. místostarosta

Z KNIHY SLUŽEB MĚSTSKÉ POLICIE

■ 1. 8., 9.55 hod. – stížnost na hluk a nepořádek na skateparku. Na místě zjištěni tři mladší muži, kteří pokřikovali na dělníky pracující na opravě nedalekého panelového domu. Mladíkům bylo vysvětleno, že se jedná o sportoviště, a tudíž zde nemají co dělat. Vzniklý nepořádek si uklidili a z místa odešli.

20.43 hod. – dotaz na krizovou linku, zda hlídka MP vidí na kamerách, co se děje ve skateparku. Strážník muži sdělil, že momentálně probíhá fyzická hlídka ve městě. Zřejmě starší muž ukončil hovor s tím, že se má hlídka na kamery podívat, že to tam je hrozné. Následně byla provedena kontrola skateparku, kde k žádným nepřístojnostem nedocházelo. U nedalekých garáží byl zjištěn malý chlapec, který za dozoru strýce jezdil na dětské motorce s benzínovým motorem. Následně muž i s dětmi, které tam měl s sebou, z místa odešel.

■ 2. 8., 12.52 hod. – na základě informace zaslané e-mailem, že v ulici Na svépomoci stojí dlouhou dobu vrak osobního automobilu, bylo provedeno šetření daného místa. Zjištěnému majiteli bylo sděleno, že uvedené vozidlo splňuje podmínky vraku; pokud nebude neprodleně odstraněno nebo uvedeno do náležitého technického stavu, bude na náklady majitele odtaženo.

20 hod. – při kontrole náměstí spatřila hlídka MP skupinku Romů a jednoho z bydžovských bezdomovců, jak se slovně napadají a vzájemně si vyhrožující rvačkou. Hlídka od sebe přítomné oddělila, vykázala každého na jinou stranu náměstí a místo monitorovala.

21.36 hod. – telefonicky oznámena krádež černého kontejneru na odpad, který pachatel odtlačil směrem do ulice Na Svépomoci. Hlídka jela po možné stopě až k firmě Bomat, v jejímž areálu kontejner nalezla schovaný ve křoví. Jeden z přítomných mužů uvedl, že chtěl kontejner údajně naplnit odpadem a odvézt zpět. Hlídka MP mu nařídila nádobu okamžitě přemístit na původní místo. Řešeno domluvou.

■ 4. 8., 19 hod. – stížnost na hluk, hlasitou hudbu a podnapilé osoby na Masarykově náměstí. Hlídka na místě vykázala osoby zdržující se v okolí prodejny večerka a ostatní upozornila na striktní dodržování veřejného pořádku.

■ 8. 8., 16.27 hod. – hlídka MP provedla místní šetření u prodejny v Chudonicích pro podezření na nelegální zábor veřejného prostranství. Zboží rozložené po obou stranách chodníku bránilo chodcům v procházení. Obsluze prodejny bylo vysvětleno, jak má být zboží umístěno s tím, že hlídka následně provede kontrolu.

■ 11. 8., 10 hod. – strážník MP (který nebyl ve službě) nahlásil zraněnou osobu v ul. U Mlýna. Při výjezdu byl zjištěn podnapilý muž (2,75 ‰ alkoholu v krvi) s vážným, krvácejícím poraněním hlavy. Na místě byl i jeho syn. Zraněnému byla poskytnuta první pomoc a přivolán lékař. Po ošetření byl muž převezen služebním vozem, jelikož nebyla k dispozici sanitka, na chirurgickou ambulanci NB.

■ 12. 8., 12.15 hod. – žádost o nalezení muže, který má údajně křeče. Na místo před radnicí přijela i RZS. Nakonec zjištěno, že muž se nachází u restaurace Na Půdě. Strážníci na místě muži pomohli vstát a společně s manželkou ho převedli před radnici, kde si ho převzala posádka RZS.

4.17 hod. – nahlášena hádka Romů s cizincem, která vyústila v potyčku několika lidí před barem v ul. Hradební a dále u prodejny železářství. Situace uklidněna po jedné hodině. Věc si převzala PČR. Bez zranění a donucovacích prostředků.

■ 13. 8., 8.39 hod. – obsluha hotelu Classic požádala hlídku MP o asistenci. Důvodem byl neznámý muž ležící na zahrádce hotelu mezi lavičkami. Hlídka mírně podnapilého muže probudila. Protože dokázal držet rovnováhu a časová a prostorová orientace byla dobrá, byl z místa vykázán.

■ 14. 8., 12 hod. – správce sítě MěÚ NB oznámil, že 13. 8. v 23.44 hodin došlo k poškození kamerového bodu na skateparku. Celá věc bude konzultována s PČR; záznam incidentu byl uložen.

■ 15. 8., 21.30 hod. – telefonické oznámení, že na střeše gymnázia se kdosi pohybuje a svítí si mobilním telefonem. Hlídka provedla kontrolu okolí budovy, kde se jí přihlásil muž, který sdělil, že to on chodil po střeše. Dále uvedl, že odpovídá za dokončení chlazení; následující den předávají stavbu a on musel provést kontrolu, která nešla dělat přes den kvůli vysoké teplotě.

■ 18. 8., 12.35 hod. – stížnost na muže, který zatarasil cestu v Zábědově, vedoucí směrem k myslivecké chatě, na kterou navozil hlínu ze svého pozemku. Na místě zjištěno, že cesta je průjezdná, ale hlína se na pozemku města skutečně nachází. Pachatel se ke všemu přiznal a slíbil, že hlínu odstraní, k čemuž došlo.

■ 21. 8., 22.50 hod. – oznámení, že u Rákosníčkova hřiště je parta mladých lidí likvidující stromy. Hlídka MP se dostavila na místo a při příjezdu od Penny Marketu spatřila, jak od přístřešku utíká chlapec drobné postavy. Dále zde zastihla dvě dívky, které však popřely, že by se něčeho dopouštěly; údajně za všechno mohou kluci, kteří právě utekli. Na místo se dostavil též oznamovatel, který vše potvrdil. Obě dívky byly z místa vykázány a hlídka provedla šetření v okolí hřiště.

■ 27. 8., 03.15 hod. – oznámení muže, že na cyklostezce směrem od Prasku jdou tři osoby a lámou značky. Hlídka zjistila, že oznámení se zakládá na pravdě a pět značek je ohnuto a vyvráceno přes stezku. Strážníci pořídili fotodokumentaci a poškozené značky odstranili z komunikace. Nedaleko Bydžova spatřili na cyklostezce dva mladíky a jednu dívku, které vyzvali k prokázání totožnosti. Protože se k ničemu nepřiznali, byli propuštěni. Předáno PČR.

Matěj Novotný
2. místostarosta

Den otevřených dveří Škola Vysočany

ŽIJEME HEZKY

Srdečně a s láskou vás zveme do nově otevřeného komunitního centra Škola Vysočany. Den je věnován tématu žijeme hezky. V těsné blízkosti jsou dva novodobé menhiry.

6. října od 10 do 17 hodin

Adresa: Vysočany (u Nového Bydžova) čp. 52,
souřadnice: 50.216141646283226, 15.493129735276277

V tento den si můžete prohlédnout prostory nově zrekonstruovaného komunitního centra, dále vás čekají vystavovatelé místní i z daleka. U stolečků můžete konzultovat zdarma či něco zakoupit v těchto oblastech:

čisticí prostředky, kosmetika bez chemie
diagnostické vážení a zdravé stravování
správné hýbání se a dýchání
byliny a bylinné tinktury
výpočet horoskopu, runové talismany
střevní mikrobiom, měření škodlivin v těle, jejich likvidace plazmovým generátorem
byliny, bylinné tinktury, měření škodlivin v těle včetně emočních
numerologie
fotografování aury
kameny a šperky z minerálů
automatické kresby
vědomé stravování a práce s kartami
šaty pro ženy
léčivé hudební nástroje
zdravé a rychlé vaření
osobní rozvoj, malování na hedvábí
světelná terapie

Z Nového Bydžova (z náměstí od radnice) a z Chlumce n. C. (z autobusového terminálu před vlakovým nádražím) bude přistaven autobus, který vás do Školy Vysočany a zpět doveze. Do Chlumce n. C. se dopravíte snadno vlakem z Prahy a Hradce Králové.

Doprava

10 hod. odjezd z Nového Bydžova od radnice do Vysočan
10.40 hod. odjezd z Chlumce n. C. z bus terminálu (před vlakovým nádražím) do Vysočan *)
11.20 hod. odjezd z Vysočan od Školy do Nového Bydžova
12.50 hod. odjezd z Vysočan od Školy do Chlumce n. C. k vlakovému nádraží (vlak 13.28 hod. směr Praha, 13.29 hod. směr HK)
13:40 hod. odjezd z Chlumce n. C. z bus terminálu (před vlakovým nádražím) do Vysočan *)
14.30 hod. odjezd z Vysočan od Školy do Nového Bydžova
15 hod. odjezd z Nového Bydžova od radnice do Vysočan
16 hod. odjezd z Vysočan od Školy do Nového Bydžova
16.50 hod. odjezd z Vysočan od Školy do Chlumce n. C. k vlakovému nádraží (vlak 17.28 hod. směr Praha, 17.29 hod. směr HK), dále do Nového Bydžova
*) autobus bude čekat na příjezdy vlaků od Hradce Králové a od Prahy

Kontakt: Marcela Česáková, e-mail: cesakova@novybydzov.cz

Město Nový Bydžov

Nový Bydžov – Vysočany

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narození

Petr Doležal
Marie Gombošová
Arpád Lázok
Jonáš Lojda
Olivie Macáková
Claudia Mařatová
Lukáš Novák

Úmrtí

Naděžda Lípová (88 let)
Anežka Patková (93 let)
Bohumil Vacek (96 let)

Milí divadelní přátelé,
první měsíc nové divadelní sezony je pomalu za námi, před námi je říjen se vším, co k němu patří. Ze všech výročí, událostí, svátků či oslav připadajících právě na říjen vybírám pětici, která mne nejvíce zaujala: první říjnovou neděli končí v bavorském Mnichově známý Oktoberfest, 8. 10. připadá Památný den sokolstva (jako vzpomínka na události roku 1941), 25. 10. proběhla v Rusku již před 106 lety nechvalně proslulá Říjnová revoluce (známá dříve jako VŘSR), 28. 10. si připomeneme výročí vzniku ČSR a konečně posledního dne v měsíci se především v anglosaských zemích slaví Halloween, tedy Předvečer všech svatých. Tolik moje říjnová Top 5, vy byste možná vybrali jiné události a výročí, kdo ví.

Ženy, víno, zpěv…
První akcí, na kterou bych vás rád v tomto měsíci pozval, jsou SLAVNOSTI VÍNA V DIVADLE, která se letos koná v sobotu 7. října od 10 do 18 hodin na horním sále. Přijďte ochutnat z bohaté nabídky přítomných vinařů, poslechnout si báječnou moravskou cimbálovku, případně zkusit štěstí a vyhrát láhev dobrého vína prostřednictvím slosovatelné vstupenky. Přijďte zkrátka prožít příjemný sobotní den a podráždit přitom své rozmazlené chuťové pohárky. A děti vezměte klidně s sebou, po celou dobu akce jim v dolním sále na velkém plátně budeme promítat filmové pohádky.

Abonmá a vernisáž
Konverzační komedie OSCAR PRO EMILY pražského divadla Studio DVA je dalším abonentním titulem letošní sezony, na které se můžete těšit v pondělí 16. října. Hra je skutečným hereckým koncertem dvou hlavních představitelů Carmen Mayerové a Petra Kostky, kteří jsou – jak víte – také životními partnery mimo jeviště. Před začátkem představení v cca 18:15 proběhne ještě vernisáž fotografické výstavy TAJUPLNÝ TÁDŽIKISTÁN těchto autorů: Soňa Chlumecká, Josef Bosák, Miroslav Franta a Roman Šudoma. Přijďte si prohlédnout nádherné fotografie z trochu exotické asijské země od novobydžovské autorky a jejích kolegů a poslechnout si pár slov z cest po ní.

Volná kasa
Říjen přináší také dvě představení na tzv. volnou kasu, tedy mimo divadelní předplatné, na něž si je možné zakoupit vstupenky od první řady kamkoliv. Prvním z nich bude 10. října hořká komedie americké dramatičky, držitelky Pulitzerovy ceny Pauly Vogel NEJSTARŠÍ ŘEMESLO v režii Petra Svojtky o pětici dam, které se doživotně upsaly nejstaršímu řemeslu a nezbývá jim než dřít do roztrhání těla. V rolích těchto žen v nejlepším věku se představí Valérie Zawadská, Zuzana Slavíková, Veronika Gajerová, Kateřina Macháčková a Michaela Dolinová. Druhým „volnokasovým" titulem je ve středu 18. října konverzační komedie MANŽELSKÝ ČTYŘÚHELNÍK NA HORÁCH o rozdílech mezi muži a ženami, který volně navazuje na osudy čtyř protagonistů předchozí velmi úspěšné komedie Manželský čtyřúhelník, která se dočkala více než 200 repríz. V režii Jakuba Zindulky uvidíte Vladimíra Kratinu, Danu Homolovou, Ivanu Jirešovou či Martina Sittu.

Pro nejmenší diváky
Na neděli 15. října odpoledne jsme nachystali vtipné a vynalézavé představení, které si užijí děti i jejich rodiče, pořad MATÝSEK A JEHO KAMÁRADI. Jedná se o vystoupení jedinečného českého břichomluvce

a televizní celebrity Matýska, které všichni určitě dobře znáte ze soutěže Česko Slovensko má talent. Zdeněk Polách je jediný břichomluvec v České republice, který v roce 2018 vyhrál s Matýskem Zlatého „bzučáka" v soutěži Česko Slovensko má talent a byl hostem v mnoha televizních pořadech všech českých televizních stanic. Věřím, že se budete u jeho vystoupení dobře bavit.

Jednou větou
Až do 13. října bude ještě možno při jakékoli akci zhlédnout ve foyeru divadla výstavu obrazů s názvem PLEVEL2 východočeského malíře Theo Falta.

S přáním příjemně přežitých říjnových představení přímo v středu řady či na přístavku… se s vámi loučím.

Bc. Petr Kruliš

VÝHLED POŘADŮ JIRÁSKOVA DIVADLA

VÝROČNÍ KONCERT SKLENĚNKY
3. listopadu – pátek 19:00
Koncert oblíbené bydžovské dechovky a hostů pod taktovkou Jiřího Vacka k 50. výročí jejich působení nejen na domácí hudební scéně. Vstupné: 180 Kč, senioři 120 Kč, děti 60 Kč

Alain Reynaud Fourton: RUKOJMÍ BEZ RIZIKA
5. listopadu – neděle 19:00
Francouzská komedie s kriminální příchutí. Pytel uloupených peněz dokáže oživit i sebevraha. Jenže policii taky. Hrají: Václav Vydra, Jan Šťastný / Svatopluk Skopal, Jana Boušková / Jana Malá aj. Agentura Harlekýn.
Vstupné: 470 Kč, senioři 420 Kč

10. – 11. listopadu
DNI SLOVENSKÉ KULTURY
11. listopadu – sobota 19:00 – VŠETKO NAOPAK – Divadelný súbor Jána Chalupku Brezno

Techtle Mechtle – VÁNOČNÍ SHOW
21. listopadu – úterý 19.00
Nejúspěšnější česká travesti show přináší novou VÁNOČNÍ SHOW! Přijďte se vánočně naladit a odpočinout si od předvánočního shonu na jedinečné představení. Vstupné: 440 Kč předprodej, v den akce 470 Kč

MUZIKÁLOVÝ KONCERT
23. listopadu – čtvrtek 19:00
Martin Rada, Klára Jelínková a Jiří Pek coby sólisté večera plného muzikálových melodií. Zazní písně z muzikálů: Romeo a Julie, Dracula, Monte Cristo, Jekyll & Hyde a Bídníci. Vstupné: 290 Kč, senioři 160 Kč, ZTP zdarma

HARRYHO KOUZELNÁ ŠKOLA
26. listopadu – neděle 16.00
Kouzelnická show na téma Harry Potterovských dobrodružství. Děti také budou moci pomáhat při čarování a zažijí přitom společně se svými rodiči spousty legrace. Vstupné: 90 Kč

Gur Koren: FANTASTICKÉ DIVADLO
29. listopadu 2023 – středa 19:00
Černá komedie o tom, co se může stát, když se protne svět mafie se světem handicapovaných divadelníků.
Současná izraelská komedie balancuje na hraně korektnosti a originálním způsobem boří stereotypy a mýty o lidech s postižením. Východočeské divadlo Pardubice. Vstupné: 340 Kč, senioři 280 Kč

KANTOŘI - vánoční koncert
17. prosince - neděle 17.00
Vánoční koncert bydžovské folkové legendy aneb bez KANTORŮ nejsou Vánoce! Vstupné: 200 Kč, děti 100 Kč

90. výročí odhalení sochy Aloise Jiráska

V neděli 10. září odpoledne se odehrála malá vzpomínková akce k 90. výročí odhalení pískovcové sochy akademického sochaře Karla Samohrda před budovou Jiráskova divadla. Ředitel muzea Jan Kohout zasvěceně pohovořil o tehdejším odhalení pomníku a zacitoval z dobových listů, jejichž kopie byly přítomným k dispozici k nahlédnutí. Připomněl rovněž, že Mistr Alois Jirásek hledí z podstavce směrem k Hronovu, svému rodišti, a že pod podstavcem je uložena prsť ze zahrádky u rodného domku v Hronově. Retaurátorka Kateřina Šibravová pak krátce shrnula, jaké konkrétní práce na soše během letních měsíců provedla.

Všichni přítomní poté zapěli oslavnou píseň Aloisi, Aloisi, která vznikla již před 10 lety při oslavě 80. výročí. A jaká by to byla oslava bez přípitku! Proto jsme na závěr nechali vylétnout z lahve špunt a našeho zrestaurovaného devadesátníka jsme decentně zapili.

Děkuji všem, kteří na tuto lehce recesistickou oslavu dorazili a připomněli si velikána, jenž propůjčil v našem městě své jméno divadlu i ochotnickému spolku.

Petr Kruliš

Jiráskovo divadlo Nový Bydžov pořádá

LATINSKO-AMERICKÉ TANCE PRO ŽENY

říjen 2023 (20. 10., 27. 10., 3. 11., 17. 11., 24. 11., 1. 12.)
18 až 19 hodin
Cena za kurz 850 Kč, jednotlivě 180 Kč
Lektoři: manželé Vítkovi
Informace a přihlášky do 20. 9.
e-mail: vitkova.danus@seznam.cz,
mobil: 725 803 774
Platba do 20. 9. na účet 298517538/0300
Možno zakoupit dárkový poukaz

Jiráskovo divadlo v Novém Bydžově pořádá

TANEČNÍ PRO MLÁDEŽ A DOSPĚLÉ, PŘÁTELSKÉ DVOJICE I MANŽELSKÉ PÁRY.

Na horním sále JD od 20. 10. do 1. 12., od 19.30 do 21.30 hod.
Lektoři: manželé Vítkovi
Informace a přihlášky do 20. 9.: vitkova.danus@seznam.cz
platba na účet 298517538/0300 do 20. 9.,
případně dle domluvy
Cena za celý kurz a pár 2 000 Kč
Možno zakoupit dárkový poukaz

Fišerův Bydžov 2023

Festival dechových orchestrů Fišerův Bydžov (27. ročník) se uskutečnil 8. a 9. září. Páteční zahajovací koncert v Jiráskově divadle uvedl zastupitel města Bohumil Orel, přivítal oba syny kapelníka Josefa Fišery – Vladimíra a Josefa, a přítomné představitele města.Následně pod vedením dirigenta Josefa Kučery provázela celým večerem Ústřední hudba Armády České republiky. Publiku se představila špičková operní pěvkyně Lucie Silkenová a pět instrumentálních sólistů. Večer moderovala Jana Matějcová. Letošní zahajovací koncert byl hodnocen jako nejlepší ze všech ročníků.

Sobotní dopolední program v parku U Kostela Nejsvětější Trojice zahájil již tradičně Dechový orchestr ZUŠ Jana Maláta pod vedením Jaroslava Perného. Dopolední část festivalu ukončilo vystoupení taneční skupiny Diamonds ZUŠ Jana Maláta.

Odpolední program zahájil dechový orchestr Skleněnka z Nového Bydžova pod vedením Jiřího Vacka a následoval krojovaný orchestr Májovanka z Libčan pod vedením Jaroslava Perného. Úspěšným překvapením bylo uskupení nové kapely Hrad s Novobydžovským chrámovým sborem pod vedením Lenky Noskové. Poprvé se festivalu zúčastnila Malá muzika Nauše Pepíka z Jižních Čech. Nováčkem byl i úžasný krojovaný orchestr Zdounečanka z Moravy. Celý festival ukončil dechový orchestr z Prahy Lovesong orchestra pod vedením Tomáše Průši, který je označován jako nejzábavnější dechovka současnosti. Důkazem toho bylo, že při něm tančilo 60 účastníků současně, a to se stalo poprvé za existence festivalu. Rovněž sobotní část festivalu musíme hodnotit jako velice úspěšnou – vynikající atmosféra navozená špičkovými výkony orchestrů a rekordní počet návštěvníků.

Dovolte, abych na závěr poděkoval všem účinkujícím za krásný hudební zážitek, všem partnerům, bez jejichž finanční podpory by se takovýto festival nedal organizovat.

Veliké poděkování patří všem organizátorům a pořadatelům, Technickým službám, Jiráskovu divadlu a těm, kteří zajišťovali občerstvení.

Mgr. Bohumil Orel
předseda organizačního výboru

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉHO MUZEA

PŘEDNÁŠKA
Čtvrtek 12. 10., 17.30 hod., muzeum
Vysoké, dlouhé, veliké. Proč, jak a na co… Historické krovy – rekordmani dřevěných konstrukcí.
Mgr. Michal Panáček, stavební historik, přiblíží tajemství a tradici monumentálních historických konstrukcí a um našich předků.

PŘEDNÁŠKA
Čtvrtek 26. 10., 17.30 hod., muzeum
Státníci na dobovém filmu a v historickém kontextu
Zdeněk Jirout – Lukáš Verfl – Martin Tichý
V rámci připomínky výročí 28. 10. se sejdeme při promítnutí vzácně dochovaných 16mm dobových filmů ze života Prezidenta Osvoboditele – Tomáše Garrigua Masaryka a Prezidenta Budovatele – Edvarda Beneše z bývalého archivu místního Sokola. S promítací technikou a filmovým archivem nás seznámí badatelé Zdeněk Jirout a Lukáš Verfl a do historického kontextu promítané filmy „První cesta TGM" a „Prezident Budovatel" zasadí historik Martin Tichý.

KALENDÁRIUM

3. 10. 1918 (105 let) v NB narozen Zdeněk Jarkovský, brankář československého národního hokejového družstva

4. 10. 1923 (100 let) v NB narozen František Řehák, divadelní a filmový herec
7. 10. 1868 (155 let) ve Smidarské Lhotě narozen Prof. MUDr. Václav Matys

14. 10. 1888 (135 let) ustaven politický klub, starostou klubu MUDr. Jan Hlavnička

22. 10. 1828 (195 let) první doložené místní představení, komedie Augusta Kotzebua „Oba Klingsberští"

23. 10. 1878 (145 let) v NB zemřel František Gregör, první volený purkmistr města v letech 1851 – 1861

23. 10. 1883 (140 let) ve Vysokém Mýtě narozen Bohumír Nevyjel, profesor novobydžovského gymnázia, hudební skladatel

26. 10. 1913 (110 let) otevřena nová budova zimní hospodářské a hospodyňské školy

28.-29. 10. 1918 (105 let) oslavy vyhlášení samostatnosti státu ve městě, spojené s odstraňováním symbolů rakouské vládní moci

Rozšíření galerie portrétů v naší sbírce

Jak jsem avizoval v předešlém čísle zpravodaje, budu postupně čtenáře seznamovat s novými přírůstky muzejní sbírky. V posledních měsících se v rámci sbírkotvorné činnosti muzea podařilo získat mnoho zajímavých předmětů, které již obohatily nebo brzy obohatí stálou expozici.

Tentokrát si představíme dva obrazy, které dále zhodnotí vcelku širokou sbírku portrétní galerie našeho muzea.

18. srpna byly podepsány kupní smlouvy na dva obrazy stálého spolupracovníka našeho muzea, pana galeristy Beneše, a na tomto místě mu náleží dík za jejich dohledání a zprostředkování. Oba obrazy jsou dílem novobydžovského malíře Jana Čeňka (pokřtěn 16. 12. 1750 Nový Bydžov – 31. 7. 1811 Nový Bydžov) a jsou výborným dokladem úrovně místního malířství.

První obraz: Portrét neznámého muže ve věku 36 let, olej na plátně, rozm. 60 (v) x 47 (š) cm, resp. 69 (v) x 56 (š) cm včetně rámu, autor Jan Čeněk Novobydžovský (1750 – 1811), 1794, značeno vzadu na plátně Aetatis sue. 36 Aõ / Pinxit Joan Czenek Neo – Bydževiensis Aõ 1794, př. č. 13/2023.

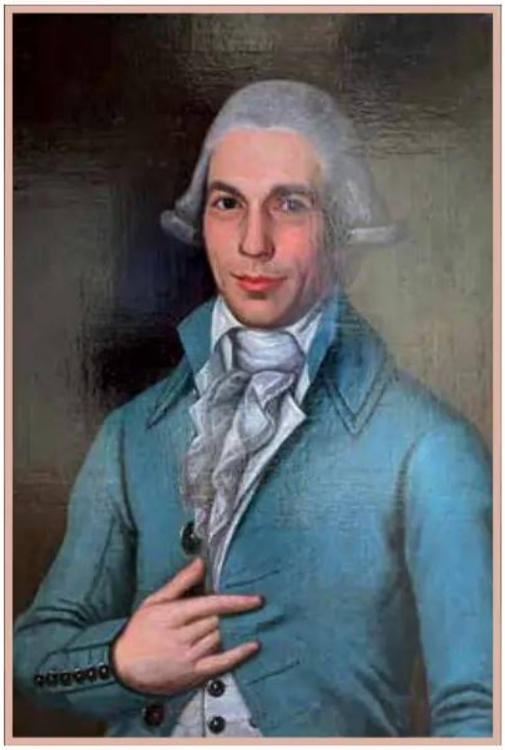
Druhé dílo: obraz: Portrét neznámé ženy ve věku 58 let, olej na plátně, rozm. 60 (v) x 47 (š) cm, resp. 69 (v) x 56 (š) cm včetně rámu, autor Jan Čeněk Novobydžovský (1750 – 1811), 1794, značeno vzadu na plátně Aetatis suae. 58 . Aõ / Pinxit Joan . Czeněk Neo . Bydžoviensis. Aõ. 1794, př. č. 12/2023.

Zatím se nám bohužel nepodařilo blíže určit totožnost vyobrazených, ale dle věku zaznamenaném na zadní straně plátna se s největší pravděpodobností jedná o portréty syna a matky ze zámožnějšího prostředí pořízené ve stejném roce. Obě polopostavy jsou vyobrazeny věrně před šedozeleným pozadím, typickým pro Čeňkovu tvorbu.

Malíř Jan Čeněk (psáno i Czenek či Czenek) se narodil v rodině měšťana Václava Čeňka a jeho ženy Veroniky. Kmotrem při křtu mu byl František Šubert a svědky Matěj Kmínek a panna Mařena, dcera po nebožtíku Pelikánovi.

6. 2. 1781 se v kostele sv. Vavřince oženil s Kateřinou, dcerou Josefa Lhoty. Svatba se konala z domu čp. 101. Zemřel v 61 letech na žaludeční křeče v domě čp. 80, zápis v matrice zemřelých uvádí věk 60 let. Ve stálé expozici měšťanského života můžete vidět další obraz tohoto malíře – Portrét lékárníka V. J. Ringhoffera z roku 1801 a v Galerii Jaroslava Prokopa další dílo – Portrét neznámého muže ve věku 65 let z roku 1803. S autorovým dílem se lze setkat i ve sbírkách Národopisného muzea Plzeňska a zaznamenány byly i další obrazy v soukromých sbírkách. Dokazuje to, že se malíř nezaměřoval jen na rodný Nový Bydžov, ale tvořil i mimo region. Depozitář muzea umožňuje studovat i další potvrzené či domnělé obrazy tohoto novobydžovského umělce a skýtá tak, společně s novými přírůstky, možnost prostudovat dílo a dalším archivním bádáním i dosud blíže nepopsaný život tohoto portrétisty 2. pol. 18. a poč. 19. století.

Jan Kohout

Zapomenutý rod Němcových z Nového Bydžova (2. díl)

V minulém čísle jsem přiblížil, jak jsem se shodou náhod dostal k tématu rodinné historie vlastence a publicisty Josefa Němce a také to, že se mi podařilo získat kontakt na potomka tohoto rodu, pana doktora Vladimíra Němce. V dnešním díle se do tohoto tématu pustím detailněji.

Pana Vladimíra jsem oslovil prostřednictvím sociálních sítí. Byl to náhodný pokus založený na zvědavosti a upřímně jsem ani neočekával, že se mi ozve zpět. K mému překvapení to netrvalo příliš dlouho a přišla mi od něj pozitivní odezva. Pan Vladimír byl velice rád, že jsem mu předal informaci o existenci rodinné hrobky na místním hřbitově. Nový Bydžov navštívil jen výjimečně, většinou jen projížděl přes město s rodinou anebo se zastavil a prošel si náměstí a „malý čtverec". O našem městě věděl pouze fakt, že jsme rodištěm jeho prapraděda Josefa. Brzy jsem však poznal, že je také velkým fanouškem historie a o Novém Bydžově a svých předcích se chce dozvědět více.

Začali jsme tedy společně bádat a vyměňovat si různé zdroje informací. Trvalo mi několik týdnů, než jsem identifikoval všechna jména zapsaná ve hřbitovní kartě, která náleží ke zmiňované hrobce. Přečetl jsem několik dobových článků, knih a úryvků z rodinné korespondence. Pan Vladimír mi dokonce zaslal nádherný rodokmen, který mapuje jeho novobydžovskou rodovou linii až do 17. století (konkrétně rok 1652). Kombinací všech těchto zdrojů se mi nakonec podařilo zjistit totožnost všech jedenácti pochovaných osob a doplnit chybějící osoby do jeho rodokmenu.

Nejstarší z nich je Kateřina Němcová, rozená Melicharová (20. 2. 1804 – 12. 10. 1888). Byla to manželka Josefova bratra Vavřince, a tudíž Josefova švagrová. Její manžel Vavřinec (1807–1846) byl místním řezníkem a hostinským. Je pravděpodobně pochován se svými rodiči a dalšími příbuznými na již zaniklém hřbitově v parku kolem kostela Nejsvětější Trojice, protože zemřel ještě před dokončením nynějšího hřbitova v r. 1882. Dříve byly totiž hřbitovy umístěny i v centru měst v těsné blízkosti kostelů. Císař Josef II. však v r. 1784 vydal zákon, který takové hřbitovy postupně rušil, a tudíž se musel založit nový hřbitov na okraji města. Občané města NB však měli udělenou zvláštní výjimku, takže hřbitov existoval až do 2. pol. 19. stol. Dle dochované korespondence se Božena Němcová se svou švagrovou moc nemusela a zprvu nechtěla do Bydžova za příbuznými svého manžela vůbec jezdit. Postupem času se ale vztah k rodišti jejího manžela měnil k lepšímu.

Její názor na poměry v NB změnil hlavně syn Kateřiny a Vavřince – Josef Němec (17. 4. 1835 – 28. 4. 1892). Shoda jmen zde není náhodná. Jejich syn byl na počest svého strýce pojmenován právě po našem slavném rodákovi. Josef zdědil po smrti svého otce dům, ve kterém provozoval hostinec U Zlatého anděla, na jehož místě dnes sídlí místní firma Sintop, s. r. o. A zdá se, že si vedl velmi dobře, protože hostinec byl v tu dobu vyhlášeným místem, kde se ročně konalo několik společenských akcí. Josef dokonce získal místo v městské radě. Jeho tetička Božena Němcová měla v hostinci vyhrazenou místnost s vikýřem v horním patře, kam za svým oblíbeným synovcem jezdila, když si potřebovala od svého manžela odpočinout. Mohla se zde v klidu věnovat svému psaní povídek. Této místnosti se později přezdívalo Světnička Boženy Němcové a místní můžou vidět malé okénko do místnosti dodnes. V r. 1861 se zde také odehrála památná studentská merenda, během které místní uspořádali průvod a provolávali slávu Boženě Němcové. Ctěná spisovatelka byla dle výpovědi svědků hluboce dojata a byl to také jeden z posledních šťastných okamžiků v jejím životě, protože v tu dobu již byla velmi nemocná a za pár měsíců od této události zemřela. Tuto událost také připomíná pamětní deska, která je umístěna na zdi bývalého hostince.

S Josefem je v rodinné hrobce pohřbena také jeho manželka Anna Němcová, rozená Bromovská (16. 10. 1839 – 29. 12. 1884). Ta se spolu se svým manželem o Josefa Němce starala, když ve svém rodišti nějaký čas pobýval po smrti své ženy. Josef zde pracoval na radnici v městském archívu a třídil nepotřebné spisy. S prací však nebyl spokojený a později se přestěhoval za synem Karlem do Tábora, ve kterém později zemřel.

Společně s nimi zde odpočívají i jejich tři děti. Eduard Němec (13. 6. 1862 – 5. 1. 1883), Anna Němcová (3. 10. 1863 – 20. 3. 1885) a Josef Němec mladší (27. 10. 1887 – 27. 4. 1943). Josef ml. pokračoval v tradici hostinských U Zlatého anděla a je také posledním pochovaným v rodinné hrobce. Je zde pohřbena i jeho bývalá žena Bedřicha Němcová (24. 4. 1864 – 16. 4. 1939). Manželé se po čase rozvedli a Bedřicha skončila jako chovanka v místním chorobinci.

Na náhrobním kameni jsou uvedena ještě čtyři další jména, a to členové rodiny Kohoutkových. V literatuře jsem o nich nenašel žádnou zmínku a přiznám se, že jsem nevěděl, jak pokračovat. V této záležitosti mi ale hodně pomohl pan Vladimír, který mi zaslal text sepsaný jedním z jeho příbuzných, ve kterém zmiňuje tzv. tetu Kohoutkovou, celým jménem Františka Kohoutková, rozená Němcová (4. 3. 1839 – 7. 6. 1912). Mělo by se jednat o dceru Vavřince a Kateřiny, a tudíž sestru Josefa Němce mladšího a neteř manželů Josefa a Boženy Němcových. Ta zde odpočívá vedle svého manžela Františka Kohoutka (24. 3.1820 – 18. 3. 1892), syna Josefa Kohoutka (??? – 15. 4. 1886) a dcery Marie Kohoutkové (??? – 24. 3. 1884). Obě děti zemřely v mladém věku, u Josefa je dokonce uvedeno, že byl ještě studentem.

Jak je z tohoto textu zjevné, historické prameny a rodinná korespondence zmiňuje naše město ve spojitosti s manželi Němcovými opakovaně, avšak zdá se, že všechny ty filmové a seriálové adaptace tyto zážitky z jejich života záměrně či z neznalosti opomíjejí. Jsem ale rád, že jsem mohl panu doktorovi předat alespoň některé z těchto zajímavých informací o jeho příbuzných.

A co bude dál? S panem Vladimírem Němcem bych se rád domluvil i na osobním setkání v NB, ukázal mu rodinnou hrobku včetně našeho městského hřbitova či s ním navštívil další důležitá místa ze života Josefa Němce. Pevně věřím, že se jeho návštěvu podaří brzy dojednat, a možná vznikne i třetí pokračování tohoto článku.

Závěrem bych rád poděkoval panu Jaroslavu Kučerovi, mému kolegovi z práce, který mi k tomuto tématu poskytl řadu literárních pramenů a neocenitelných doplňujících informací.

Tomáš Aubus

Hostinec U Zlatého anděla s okénkem ve vikýři

Pamětní deska spisovatelky Boženy Němcové

1. Novobydžovské historické kolokvium

Jelikož v letní sezóně dochází k redukci programů paměťových institucí i výuky na školách, bylo možné ve spolupráci pracovníků Městského muzea a Ústavu pro studium totalitních režimů uspořádat 1. novobydžovské historické kolokvium.

Ve zdánlivě odpočinkovém pozdním pátečním odpoledni 21. července se díky pohostinnosti jednoho z organizátorů mohli sjet do NB odborníci z celého Česka a z pestré škály oborů: archeologie, historie, pedagogiky či práva. Onu různorodost oborů pojilo společné téma příspěvků: Člověk – voda – půda. Po úvodním slově Jana Kohouta se Jana Schovánková v prvém příspěvku věnovala Slezskoplatěnickému žárovému pohřebišti u Měníka, upozornila přitom na potíže v interpretaci nálezových situací v případě starých archeologických nalezišť, odkrývaných bez náležité metodologické výbavy soudobých archeologů. Suverénní prezentace zajímavého tématu vedla k dalším otázkám z řad přítomných.

Martin Tichý poukázal na mentální a ekonomické limity perestrojky v ČSSR. Učinil tak prostřednictvím málo využívaných archivních pramenů z provenience krajských konferencí KV KSČ. Hravě odlehčeným referátem k dějinám těžby dřeva Sekerou nebo kůrovcem přispěl Jan Barták z ČSÚ. Martin Fedorko, soudce Okresního soudu v České Lípě, se zamyslel nad „hranicemi" a proměnami zdrojů a právní kultury Občanského zákoníku, respektive Všeobecného zákoníku občanského, vyhlášeného patentem císaře Františka I. Právně kulturní a historický exkurs nastínil podnětné otázky k soudobému pojímání práva, k jehož dělení a pramenům z praktických hledisek se věnoval kriminalista a pedagog Miloslav Fátor.

Jan Kohout prezentoval kameny obtěžkané téma renesančních náhrobníků, objevených v římse kostela sv. Jakuba Většího na Metličanech. Medievalista a historik filmových dějin Petr Kopal nalézal více než zajímavé spojitosti mezi bitvou u Trutiny, která se odehrála 8. 10. 1110 poblíž říčky Trutina (Trotina) severně od Smiřic ve východních Čechách, s historicky daleko slavnějšími, doslova dějinotvornými bitvami u Hastingsu (1066) a Kressenbrunu (1260). Ve zdánlivě nesouvisejících zlomových bitvách středověku byl pojicím prvkem vodní živel. Stavební historik Michal Panáček zakončil historické kolokvium nejen názvově mohutným příspěvkem na téma: Vysoké, dlouhé, veliké. Proč, jak a na co… Účastníkům v něm přiblížil tajemství a tradici monumentálních historických konstrukcí a um našich předků.

Společné pracovní setkání odborníků ze zdánlivě různorodých oborů v Novém Bydžově bylo v mnoha ohledech inspirativní nejen pro jeho účastníky, jistý užitek přinese i obyvatelům našeho města. Na historickém kolokviu zaznělo několik příspěvků, které se patrně stanou součástí přednáškového cyklu Městského muzea.

Kolokvium by se nepodařilo uspořádat bez výrazné podpory Jany Vlachové, jíž tímto pořadatelé děkují.

Martin Tichý
Jan Kohout

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

Česká próza
ZLODĚJ TVÁŘÍ
Autor Arnošt Vašíček
Nakladatelství Česká televize (Edice ČT) 2023

Ne všechny cesty v lužním lese vedou do bezpečí.

Na Slovensku vyplaví Dunaj mrtvolu muže. Někdo ho popravil kulkou do hlavy a pohřbil v zemi. Pak tělo znovu vykopal, pilkou odřízl obličej a ostatky vhodil do řeky. Jediná stopa vede do lužních lesů na soutoku Moravy a Dyje. Fascinující krajina plná vodních kanálů, tůní, bažin a močálů ukrývá temné tajemství. Pokouší se ho rozkrýt komisař Drexler s kolegy z české kriminálky. Vrah však své tempo stupňuje a nezvykle poznamenaných obětí rychle přibývá. Zároveň v oblasti stoupá výskyt okultních jevů. Souvisejí tyto události s dodnes dobře utajeným, a přesto historicky nepochybně prokázaným několikaměsíčním vymítáním démonů, které na Břeclavsku prováděli židovští rabíni koncem 17. století? K čemu mají sloužit krvavé trofeje? A co ze své minulosti tají Drexlerův parťák Hartman? Napínavý thriller předního českého záhadologa je okořeněn neznámými, a přitom tak přitažlivými rituály židovské magie.

Světová próza
DCERY PANSTVÍ FOXCOTE
Autor Eve Chase
Nakladatelství Vendeta 2023

V tajuplném lese, u zchátralého a dlouhé roky nevyužívaného domu bohaté rodiny Harringtonových se jednoho dne na pařezu objeví opuštěná novorozená holčička. Rodina se jí ujme, počáteční obavy a nedůvěra rychle mizí a všichni prožívají šťastné dny. Ačkoli rodina truchlí a v domě se během léta snaží vzpamatovat z tragédie, která je postihla, miminko jim přináší naději. Jeho existenci tají před okolím i úřady a věří, že dokáže znovu spojit nefunkční rodinu.

Ale zdánlivé štěstí netrvá dlouho. V lese je nalezeno tělo a sny o dokonalé rodině se roztříští jako sklo. Po mnoha letech minulost znovu ožívá a je nutné pravdu poskládat dohromady, střípek po střípku.

Naučná literatura
KOKOŘÍNSKO ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ
Autor Petr David, Vladimír Soukup
Nakladatelství Universum (ČR) 2023

Bizarní pískovcové útvary, staré hrady a romantické zříceniny, skvostná lidová architektura, svět tajemství a záhad – taková je oblast mezi Mělníkem a Doksy, která podle zdejší dominanty dostala pojmenování Kokořínsko. Na svém putování se vydáme malebnou cestou k Máchovu jezeru, vystoupáme k majestátnímu Bezdězu a prohlédneme si tajemný hrad Housku. Navštívíme i řadu menších památek, například sušárnu

chmele v Dubé či Ptačí domky v Úštěku a další pozoruhodnosti, které kouzelný Máchův kraj nabízí.

Pro děti

ZPRÁVU NELZE DORUČIT

Autor Dante Medema
Nakladatelství Jota 2023

Jaké je přijít o nejbližší kamarádku? A jaké je zjistit, že jste ji možná vůbec neznali? Dante Medema přináší komplexní obraz ztráty, tajemství a zármutku. Podmanivé čtení plné emocí nejen pro mladé čtenáře.

Bailey a Vanessa spolu sdílejí všechno: smích, tajnosti i pytlíky šumáku pro zlepšení špatné nálady. Jenže tohle se změní v tu noc, kdy se Vanessa zřítí i s autem z útesu daleko od svého domu. Bailey, která si myslela, že svou kamarádku zná líp než kdokoli jiný, zůstane milion nezodpovězených otázek, ovšem člověk, který by jí na ně mohl odpovědět, je mrtvý. A jediný, kdo doopravdy chápe její zármutek, je Vanessin expřítel Mason.

Bailey se po Vanesse šíleně stýská, proto pomocí esemesek a e-mailů, které si spolu dlouhé roky vyměňovaly, vytvoří jejího chatbota. Čím víc informací do chatbota nahrává, tím víc jí připadá, jako by doopravdy komunikovala se svojí nejlepší kamarádkou. Tedy až do chvíle, než chatbot začne naznačovat, že jí Vanessa neříkala úplně všechno – a že tohle velké tajemství možná přispělo k její smrti.

VESMÍRNÁ ZÁSILKOVNA

Autor Klára Smolíková
Nakladatelství Pikola 2023

O Expresní vesmírné zásilkovně se šušká, že kličkuje na hranici galaktických pravidel pro přepravu balíků. Občas si totiž její majitel, svérázný Gryfon pomůže drobnou kličkou a obelstí zákony, zkrátí si cestu nebo se dokonce vydá proti proudu času. A právě na palubu Gryfonovy jediné rozvážkové lodi se omylem dostane nezkušený pozemšťan Nori i s chlupatým praslíkem, kterého zajímá jen čokoláda. Jak se tahle nesourodá trojice vypořádá s ne zcela běžnými zakázkami? Opravdu doručí zásilku bezcitným robotům, nespolkne je černá díra a vypátrají v nákladním prostoru čerstvě vylíhnutého vetřílka? Objednavatelé neúprosně ženou kosmickou loď vpřed, Nori přesto věří, že ho vesmír nepohltí a on opět najde cestu zpět domů na planetu Zemi.

14. ročník soutěže o nejlepší Městskou knihovnu roku 2023

Jak už jsme vás informovali na webu a fb Městské knihovny, zúčastnili jsme se v letošním roce soutěže Městská knihovna roku 2023.

Soutěž je to dvoukolová; knihovnu do prvního kola navrhne krajská knihovna, v našem případě Knihovna města Hradce Králové, ve spolupráci s regionální hodnotitelskou komisí, kterou navrhuje SKIP (Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR). Ta vybírá podle statistik, kdy se hodnotí návštěvnost, počty výpůjček, akce, které knihovna pořádá, a celkový dojem z knihovny. Na základě těchto informací se rozhodne o knihovně, která bude kraj v daném roce reprezentovat.

Takto jsme se tedy dostali do prvního kola, kde se pořadí knihoven vyhodnotí podle benchmarkingu a dvou akcí, které knihovna v daném roce pořádala. Svou nominaci jsme mimo výsledky benchmarkingu postavili na cyklu přednášek na téma Zdravý životní styl, které u nás proběhly v zimě a na jaře. Další aktivitou byla dlouhodobá spolupráce se ZŠ Palackého NB, kde pro žáky školy připravujeme besedy, přednášky a workshopy. Stejně tak spolupracujeme s DSS Skřivany; pravidelně pořádáme biblioterapii. Spolupráce s oběma institucemi je letitá a máme zájem ji nadále rozvíjet. Úspěšně jsme tedy prošli prvním kolem a čekalo nás kolo druhé.

Do druhého kola spolu s námi postoupili tyto knihovny: Městská knihovna Havířov, Knihovna Kutná Hora, Městská knihovna Kyjov, Městská knihovna Litvínov, Městská knihovna Ostrov nad Ohří, Městská knihovna Přelouč, Městská knihovna Tábor. Konkurence více než důstojná; naše knihovna byla ze všech nejmenší. Hodnotící komise je čtyřčlenná a všechny knihovny postupně navštíví. U nás se zastavila 23. 8. po půl dvanácté. Měli jsme připravenu nejen prezentaci, ale vzhledem k denní době i malé občerstvení, takže komise si mohla v klidu vyslechnout úvodní řeč 2. místostarosty Matěje Novotného. Ten pohovořil o nezpochybnitelném místě, které naše knihovna ve městě má, a o možnostech a perspektivách dalšího rozvoje.

Poté proběhla prezentace; pohovořila jsem o historii knihovny i budovy, o všem, co děláme a co dělat chceme. Komise si prohlédla obě výpůjční oddělení, terasy a sál v přízemí budovy.

Komise odjížděla spokojená a poměrně překvapená jednak krásnými prostorami Balounkovy vily a také objemem všech činností, které tu probíhají. V době, kdy tento článek čtete, ještě stále nebudeme znát výsledky. Ty se dozvíme až při týdnu knihoven v Praze v Klementinu, kam si pojedeme převzít ocenění. Víme pouze to, že jsme rozhodně neskončili poslední a jako ti nejmenší jsme hodně překvapili. Pro nás je to inspirace do další práce a snahy o to, aby knihovna v Novém Bydžově splňovala všechny parametry moderní městské knihovny.

Ing. Erika Jelínková
vedoucí Městské knihovny, klubu MEKKA
a TIC Nový Bydžov

Obec Starý Bydžov
pronajme od 1. 11. 2023
OBECNÍ HOSPODU
a SLUŽEBNÍ BYT.
Zadávací podmínky včetně Návrhu smlouvy
jsou uvedeny na stránkách Obce Starý Bydžov.
Kontakt: e-mail: starosta@starybydzov.cz
Tel.: 724 187 620

Strašidelný Foodfestival Nový Bydžov 2023

Poslední prázdninová sobota 2. 9. 2023 byla v Novém Bydžově ve znamení zábavy pro širokou veřejnost už na sedmém ročníku oblíbených akcí Food festival a Strašidelný park – už potřetí společně. Areál parku U Kostela Nejsvětější Trojice se veřejnosti otevřel od 10 hodin a uzavřel po 20. hodině. Pořadateli akce byli kromě Sdružení studentstva novobydžovského, z. s. i Město Nový Bydžov a Hudebně-dramatický soubor Triangl, z. s.

Cílem akce je každým rokem představit obyvatelům Nového Bydžova a širšího okolí produkty místních i přespolních podnikatelů v potravinářském průmyslu a představit malým i velkým návštěvníkům novobydžovská strašidla.

O doprovodný kulturní program se kromě strašidel postarala vystoupení hudebních a jiných uskupení: americký zpěvák Mike Cole, písničkářka Róza Dymáčková, Týbrďo Divadlo a Michal Skalický představili pohádku Perníková, šípková a červená, novobydžovská strašidla mezi sebou přivítala Bezhlavého mnicha, vystoupila taneční skupina Diamonds, dále zahráli big band z Chlumce nad Cidlinou Melodybrass, zpěvačka Michaela Es, country a blues rock B&C Band, zpěvačka Nela Hudcová, divadelní soubor Expekus Praha pohádku Kuchař Sam a mořské panny a program uzavřel zpěvák & kytarista z Hradce Králové David Fiedler.

Místní spolek Na Podporu aktivit v NB, z. s. uspořádal charitativní sbírku podepřenou výrobou tradičních trubiček. Rodiče měli možnost zabavit své nejmenší ratolesti při mnoha aktivitách a hrách na jednotlivých stanovištích strašidel a za splněné úkoly si odnášeli různé ceny a drobnosti. Na festivalu se již tradičně dbá na podporu ekologie a třídění odpadů, opět byl použit systém vratných nápojových kelímků nick-nack. Své pokrmy, nápoje a služby nabídlo celkem 27 vystavovatelů a jistě si každý z cca 2 000 návštěvníků našel něco, co uspokojilo jeho chuťové buňky.

Věříme, že festival nabídl prostor pro příjemně strávenou sobotu na konci léta. Velký dík patří také sponzorům FCC Česká republika s.r.o., Dopravní podnik města Hradce Králové, a.s., KASI, spol. s r. o., TEREZIA COMPANY s.r.o., Elektrowin a.s., Královéhradecká provozní, a.s., Ptáček – velkoobchod a.s., Asekol a.s., TV Prima, Čokoládovny Carla s.r.o., LESY ČR a Tomáš Chocenský.

Za organizační výbor
Jan Kohout a Pavlína Strnková

Setkání obyvatel Třebízského ulice

Dne 2. září se v restauraci U Stolinů uskutečnilo setkání „starých a mladých" z Třebízského ulice.

Velký dík patří Lucce Bradnové, která vše zorganizovala, a Martinovi Rejchlíkovi s kolektivem za krásné zázemí a výborné pohoštění. Moc jsme si to užili a už se těšíme na další setkání.

Slávka Koutová a Eva Čakyová

Návštěva Bydžovska

Sjezd absolventů FTVS UK v Praze, aprobace TV-Z a TV-Angl. dokončeno v r. 1975

Všech 26 účastníků bydlelo čtyři dny na Barešově ranči. Zastoupení bylo z celé republiky. V úterý 22. 8. jsme byli celý den v Novém Bydžově a další dny podnikali výlety do okolních měst.

Začali jsme prohlídkou muzea, kde nás provedla slečna Schovánková; bylo to moc zajímavé. Potom jsme šli na radnici, kde k nám v zasedací místnosti promluvil radní a vedoucí muzea pan Mgr. Kohout. Následovala návštěva gymnázia, kde všechny zaujala moderní vybavenost učeben, kterými nás provedl pan ředitel Mgr. Rosůlek. O prezentaci měli všichni velký zájem, protože většina učila na gymnáziích, nebo dokonce ještě učí. Dále jsme navštívili kostel sv. Vavřince, kde si vzal opět slovo Mgr. Kohout. Velice zajímavě vyprávěl i pan regenschori Vávra, který nádherně zahrál na barokní varhany. Vystoupali jsme také na kostelní věž, kde se nám naskytl nádherný pohled na Bydžov i okolí. Zajímavé bylo poslouchat pana Mgr. Kohouta, který se poutavě rozpovídal na židovském hřbitově.

Náročný program jsme zakončili na fotbalovém stadionu, kde jsme zavzpomínali na internacionála Láďu Vízka, se kterým jsem měl tu čest si rok a půl zahrát za Jiskru NB, a byli jsme spolu i na vojně v Dukle Žatec. Také jsem připomněl, že Láďa má zlatou olympijskou medaili z OH v Moskvě 1980. Na závěr na hřišti pohovořil o současné kopané v NB trenér a správce stadionu pan Petr Průcha, bývalý ligový fotbalista Blšan.

Zbyl i čas na prohlídku města, kde všechny zaujalo čtvercové náměstí a krásná květinová výzdoba, obdivovali jsme také historii města, pamětihodnosti i jeho současnost.

Byla to krásná propagace našeho města a moji spolužáci mají s čím srovnávat, protože sjezd má již 10. výročí.

Mgr. Miroslav Erban
organizátor akce

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KARLA IV.

Den, který se zapíše do historie naší školy – jeden z největších sportovních úspěchů v dějinách Karlovky! Slzy, pot, ale i radost! A od nás ohromný respekt a hrdost. Pepa Veinlich vydobyl 1. místo na republikovém finále Sazka Olympijský víceboj.

4. 9. naši prvňáčci poprvé oficiálně překročili školní práh a započali svoji studijní dráhu. Přejeme jim, aby jejich cesta přinášela jen radost a poznání, aby překážky hravě zdolávali a Karlovka jim byla druhým domovem!

Nový školní rok jsme ve školní družince Večerníček zahájili zvesela; 13. září na Karlovku přilétli krásní papoušci.

12. září zhlédli naši sedmáci v Klicperově divadle v HK představení Kytice.

VELKÝ ÚSPĚCH!

Začátek září patří republikovému finále OVOV (Odznak všestrannosti olympijských vítězů). Letos se 6. 9. sjelo do areálu VUT v Brně 660 žáků ZŠ a nižších gymnázií, aby ve dvou dnech bojovali v desetiboji o cenné medaile. První soutěžní den probíhaly disciplíny: přeskok přes švihadlo, běh na 60 metrů, skok do dálky, hod medicinbalem a shyby na šikmé lavici. V pátek – druhý den závodu – dalších pět disciplín – sed-lehy, kliky, hod míčkem, trojskok a poslední volitelnou disciplínu – běh na 1 000 m nebo dvouminutový driblink nebo dvouminutové plavání. V této poslední disciplíně je už únava po dvou dnech usilovného soutěžení znát, přesto všichni Novobydžováci bojovali až do poslední vteřiny naplno.

Výsledné umístění všech našich borců ve svých kategoriích: 1. místo Pepa Veinlich – ZŠ Karlovka, 7. místo Štepa Drobný – ZŠ Hlušice, 42. místo Amča Drobková – ZŠ Klicperka.

Velkým úspěchem je už účast na tomto REPUBLIKOVÉM FINÁLE, natož vybojovat tato krásná umístění v konkurenci škol z celé republiky!

Moc gratulujeme a jsme na vás pyšní!

ZÁKLADNÍ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Prázdniny skončily a nový školní rok se rozbíhá. Připravené, uklizené a vyzdobené třídy se opět zaplnily dětmi. V prvním školním týdnu jsme využili hezkého počasí a udělali si adaptační den za účelem poznání nových spolužáků a stmelení kolektivu. Novým i stávajícím žákům školy přejeme úspěšný vstup do nového školního roku.

Naše škola je zapojena do Národního plánu obnovy. Jde o výzvu MŠMT na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků. Od ledna 2023 do srpna 2025 využijeme poskytnuté finanční prostředky na personální podporu, zejména na přímou podporu žáků a podporu dalšího vzdělávání a rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V. KL. KLICPERY

4. září jsme zahájili nový školní rok. Zvláště významný byl tento den pro naše prvňáčky. Slavnostní událost proběhla v Jiráskově divadle, kde jsme s radostí uvítali i jejich rodiče. Nejprve dětem vykouzlil úsměv na tváři Kašpárek, který svým humorem rozehnal veškerou nervozitu v sále. Společně s ním noví žáčci přivolali pana ředitele Miroslava Janouška, který s ostatními členy pedagogického sboru prvňáčky přivítal do nové etapy jejich života. Následně děti zasedly do lavic ve své třídě a my jim

můžeme už jen popřát úspěšné vykročení do nového školního roku, hodně kamarádů a spoustu společných příjemných zážitků.

Žáci 6. ročníků se začátkem září zúčastnili třídenního adaptačního pobytu v Jinolicích. Slunečné počasí umožnilo dětem plně si vychutnat aktivity zaměřené na vzájemné poznávání a budování pozitivních vztahů. Taktické hry zaměřené na spolupráci, sportovní a dovednostní soutěže, turistika a na závěr miniturnaj ve vybíjené,

to všechno přispělo k tomu, že se děti lépe poznaly a měly velkou příležitost vytvořit si tým, kde vzájemný respekt a podpora mají hlavní slovo.

Základní škola V. Kl. Klicpery pořádá další z cyklu přírodovědných přednášek

PŘÍRODA NOVOBYDŽOVSKA a CHLUMECKA

Autor vychází z dlouholetého a systematického poznávání přírody v našem okolí včetně aktivního monitoringu výskytu živočišných druhů. Ukáže vám zvláště chráněná území a jiné zajímavé přírodní lokality v okolí Nového Bydžova a Chlumce nad Cidlinou a místní přírodní zajímavosti.

Mgr. Pavel Trhoň
vás poutavým povídáním provede svými snímky z živé i neživé přírody ve čtvrtek 12. října od 16 hodin v přízemí školy.

Projekt Erasmus+ pro Klicperku schválen!

Naše škola se na začátku letošního roku rozhodla poprvé zapojit do programu Erasmus+, který podporuje mobilitu ve vzdělávání, a umožňuje tak jedinečné příležitosti, jak získat znalosti i nenahraditelné zkušenosti z jiné země. S velkým nadšením jsme se pustili do tvorby žádosti, kde jsme popsali aktivity profesního rozvoje našich pracovníků s ohledem na aktuální potřeby základní školy. V rámci nich jsme si stanovili cíle zaměřené na zlepšení pedagogického profilu jednotlivých učitelů v oblasti inovativního vzdělávání. V červnu se vedení školy dozvědělo radostnou zprávu: Naše žádost o grant pro pedagogické pracovníky v rámci projektu „Erasmus+ školní vzdělávání" byla schválena. Díky tomu můžeme učitelům na Klicperce umožnit mezinárodní výjezdy zaměřené na vzdělávací aktivity v zahraničí, kterých v následujících šestnácti měsících uskutečníme celkem devatenáct. Svou vysněnou destinaci budou zájemci vybírat z široké nabídky skládající se z členských států EU, zemí Evropského hospodářského prostoru a kandidátských zemí EU.

Děkujeme Evropské komisi za příležitost absolvovat školicí kurzy. Ty začneme realizovat se startem následujícího školního roku. O nově nabytých zkušenostech i zážitcích vás budeme dále informovat.

ZŠ V. Kl. Klicpery

Financováno Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska však představují názory a stanoviska autorů a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo DZS. Evropská unie ani poskytovatel grantu za ně nenesou odpovědnost.

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO

Během prázdnin proběhla ve Sluníčku rekonstrukce podlah ve spojovacích chodbách. Díky světlé dlažbě interiéry získaly vzdušnost, lehkost a moderní design. S radostí i dobrým pocitem jsme mohli 4. 9. přivítat děti do krásných prostor naší mateřské školy. Hned na začátku nás čekala příprava a realizace schůzek s rodiči. Úplnou novinkou pro letošní rok byla akce pro rodiče a děti, která ukončila letní období a zahájila nový školní rok 2023/24 – Námořníci ve Sluníčku, konaná 12. 9. A co vše bylo možné vidět? Děti i rodiče v rozmanitém námořnickém oblečení, kteří si užívají letní pohody. Zahradu zaplněnou různými disciplínami s vodou i bez ní. Děti si mohly vyzkoušet krmení žraloka i dravých piraní, lovení želvích vajíček, sušení námořníkova šatníku nebo zkoušely techniku správného míření. Trpělivost prověřil lov rybiček či namotávání špaget. Děti trénovaly rychlost, obratnost, vytrvalost a v závěru mohly lačné žaludky naplnit výbornou pizzou od Maurizia. I naše kuchařky v pruhovaném měly co nabídnout. Vytvořily úžasný raut plný stylových pomazánek, bábovek, vše v modrobílém provedení. Jakápak by to byla námořnická slavnost bez pořádného piráta! Někdo přece musí dohlédnout, jestli se všichni dobře baví a vládne dobrá nálada, a tu a tam přiložit ruku k dílu.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na zdařilé námořnické akci, a těšíme se na další plavbu.

MATEŘSKÁ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Příjemně rozvolněný prázdninový režim skončil, dny se pomalu a jistě krátí. Mnozí si přejeme, aby ta letní uvolněnost trvala věčně. Nepotrvá. Od září se svět zase točí o něco rychleji, všichni opět spěcháme, hodně toho řešíme, nestíháme a občas si vzpomeneme, jak nám bylo v létě fajn. A proč by to fajn nemohlo být i na podzim? Vždyť přece záleží jen na nás, jaké si to uděláme. Samozřejmě z koloběhu života vystoupit nelze, ale pokud budeme chtít, může nám být krásně kdykoliv.

A abychom si to i my mohli s dětmi společně po celý rok báječně užívat, zase tak úplně jsme o prázdninách nezaháleli a nachystali pro vás několik vylepšení a novinek – vymalované přízemí a první patro, nová podlahová krytina v části mezipatra, opravené a vyměněné pískoviště a hlavně nová pirátská loď pro děti na školní zahradě, za jejíž zakoupení velmi děkujeme našemu zřizovateli. Děti jsou z ní nadšené. Také jsme zviditelnili budovu mateřské školy naším logem, které nikdo nepřehlédne a které září mezi okny z Palackého ulice.

Děti se postupně sžívají v nových třídách, s novými kamarády a paními učitelkami. Aby vstup do nového školního roku byl co nejpříjemnější, připravili jsme pro rodiče a děti seznamovací odpoledne, kdy si děti mohly pohrát na zahradě, opekly si buřtíky a rodiče si mohli s paními učitelkami neformálně popovídat. V průběhu září též proběhly třídní schůzky na jednotlivých třídách. Děti již měly možnost zhlédnout první divadelní představení s živými zvířátky.

Přejeme všem pohodový školní rok, hodně zdraví, síly a energie, samé spokojené děti i rodiče.

Příměstské tábory v DDM

O letošních prázdninách se konaly tři turnusy příměstských táborů pro 111 dětí.

Každý tábor byl tematicky zaměřený. Děti si během nich užily spousty her, zábavy, soutěžení, ale také se dozvěděly nové informace formou kvízů, hádanek nebo poznávaček. Mohly si vyzkoušet základy první pomoci nebo svoji šikovnost při tvoření. Nikdo nepoznal nudu! Nechyběly rozmanité výlety – navštívili jsme zábavní parky, zámek Žleby s oborou, Český ráj s Rumcajsovou jeskyní a pohádkovým mlýnem, ZOO ve Dvoře Králové a IQ LANDII v Liberci, kde děti zjistily, že zábava může být i poučná. Počasí nám přálo, takže si tábory děti užily, odnesly si táborová trika, odměny, zážitky a nové kamarády. Děkuji celému svému úžasnému týmu za spolupráci a těšíme se za rok.

Bc. Martina Vrabcová
pedagogický pracovník DDM

Letní tábor Plátěná osada

Dne 29. 7. opět po roce odstartoval náš letní tábor Plátěná osada.

Letos se nesl v duchu olympiády Plátěnkijáda. Každý oddíl představoval stát, který si děti pojmenovaly dle vlastní fantazie, a vytvořily si svou oddílovou vlajku. Soutěžily mezi sebou v různých disciplínách a jako na každé olympiádě získávaly medaile i různé odměny.

Samozřejmě nechyběly táboráky při kytaře, vaření v kotlíkách, noční hlídky a celodenní výlet. Po celou dobu tábora děti žily bez veškeré techniky uprostřed nádherné přírody. A i přes velmi nepříznivé počasí si tábor užily a domů odjížděly plné nových zážitků s úsměvem na tváři. Některé děti měly v očích slzy, že se musely rozloučit se svými kamarády. Věříme, že se sejdeme na plátěnce v roce 2024!

Závěrem bych chtěla poděkovat všem vedoucím za jejich čas a práci, kterou věnovali přípravě tábora.

Nahlédnout pod pokličku našeho tábora můžete na fb: tábor plátěnka.

Na Plátěnku 2024 se můžete hlásit od 1. 12. 2023 na www.ddmnovybydzov.cz sekce tábory.

Bc. Lenka Kalugin Drobná
hlavní vedoucí tábora

SKP JUDO NOVÝ BYDŽOV

■ 4. 8. odstartovalo 10 denní táborové soustředění v Krkonoších, které náš oddíl pořádá již tradičně u rodiny Tůmových ve Vítkovicích v Krkonoších. Pavel Tůma se o nás staral, abychom neměli nikdy hlad, a Dana Brejchová, abychom měli všude pořádek. Trénovali jsme v prvních dnech hlavně ve stanu, který nám zakoupil pan Pavel Tůma starší na puzzlích; vytrvalé deště moc aktivit venku nedovolovaly. I tak jsme zažili hodně srandy a získali nové kamarády.

Ve středu se vyčasilo, a konečně jsme si mohli začít užívat horského sluníčka. V sobotu se šlo na túru, kde si vzala část dětí na starosti Milada Janatová – ti mladší ušli 11 km, se staršími pokračovala dál a zdolali parádních 28 km. Druhou část dětí doprovázeli Vladimír Oplt a Matyáš Košťák a ušli

krásných 17 km. Maty se o malé judisty vzorně staral celý tábor.

Od čtvrtka do neděle měly děti možnost získat vyšší pásek, proto probíhalo zkoušení (páskování). Až na malá zaváhání, spojená hlavně s nervozitou, byly děti dobře připravené a všem se podařilo nový pásek získat.

Vrátili jsme se domů spokojení, rozhýbaní, plní pozitivní energie z povedeného tábora a pěkných vzpomínek. Rádi bychom poděkovali všem, kteří se jakkoliv zapojili a pomohli s organizací tábora.

■ Albánie – výcvikový kemp

17. 8. naše 12členná výprava vyrazila do Albánie. Cestu jsme naplánovali přes Slovensko, Maďarsko, Slovinsko, Chorvatsko, Bosnu a Hercegovinu a Montenegro.

V Chorvatsku jsme přespali v Kaštele Sućurac a ráno jsme pokračovali. Takhle rozdělená cesta nám umožňovala více zastávek, než je obvyklé – prostě pohoda a klídek.

Cestou (v Bosně a Hercegovině) nás opět vyděsilo auto – náhle ztratilo rychlost a jelo maximálně 120 km/h. Naštěstí se „umoudřilo" a do našeho cíle, albánského Tale, jsme

dorazili v pátek kolem 16 hodiny. Celý týden jsme střídali tréninky v kimonu, běh, trochu posilování, výlety a koupání v moři. V sobotu ráno jsme vyrazili na zpáteční cestu přes Kosovo, Srbsko (tam jsme přespali), Maďarsko a Slovensko. Děkujeme rodině Cenových, kteří byli báječní hostitelé, udělali vše, co nám na očích viděli.

■ 2. – 3. 9 Polabská liga žactva Nový Bydžov; 36. ročník – 4. kolo Polabské ligy hostil náš oddíl. Soutěže se zúčastnily i týmy z Polska, Slovenska a Rumunska. Startovalo 267 závodníků, v kategoriích U10 – U16. Náš oddíl obsadil celkové 2. místo v hodnocení týmů. Děkujeme všem závodníkům za předvedené výkony a rodičům za pomoc při náročné soutěži.

U10: 1. místo B. Zdeňková, 2. místo E. Jánská, 3. místo T. Pohl, J. Žalman, A. Krulišová, 4. místo L. Novák; U12: 1. místo F. Janata, P. Jenčík, N. Švehlová, 2. místo D. Tomášek, Š. Oplt, 5. místo M. Drašner; U14: 2. místo E. Zdeňková; U16: 1. místo A. Bílková, 2. místo O. Tomášek, 3. místo J. Ondráček, 4. místo J. Švehla, P. Morávek, D. Brož (odstoupil pro zranění).

■ 9. – 10. 9. Mizuno Cup – Český pohár Brno; kat. starších žáků do 42 kg: V. Dušek 1/1 – 21. místo; kat. starších žákyň do 57 kg: E. Zdeňková 0/1 – 13. místo, J. Gabčan 0/1 – 37. místo; kat. muži do 100 kg: M. Morávek 1/2 – 7. místo; kat. U16 do 73 kg Ota Tomášek 0/1; kat. do 42 kg: J. Ondráček 2/2 – 7. místo; kat. ženy do 78 kg U16: A. Bílková 3/2 – 2. místo.

Vážení svěřenci, rodiče a příznivci sportu,
obracíme se na vás s žádostí o pomoc s problémem, který trápí místní úspěšný sportovní oddíl SKP Judo Nový Bydžov již řadu let, a to se zajištěním 9místného automobilu. Jsme oddíl s 30 letou úspěšnou historií a s mnoha vychovanými sportovci. Oddíl pod vedením jeho zakladatele pana Jaroslava Hnáta vychovává úspěšné sportovce na celorepublikové úrovni, a i těm, kteří nezávodí, pomáhá získat lásku ke sportu, fair play a zdravému životnímu stylu. Sbírka na nový vůz aktuálně běží na stránkách DONIO.cz. Prosíme, abyste podpořili úspěchy, zážitky, ale především sny našich dětí a přispěli do sbírky jakoukoliv finanční částkou. Děkujeme!
https://www.donio.cz/pomozte-nasim-sportovcum

Taneční skupina Diamonds v létě nezahálela

Začátkem srpna se 80 dětí z taneční skupiny Diamonds zúčastnilo letního soustředění, kam bylo pozváno několik úžasných externích lektorů z Česka i ze Slovenska. Děti se během soustředění učily různým tanečním stylům, baletní průpravě i gymnastickým a akrobatickým prvkům. Vše proběhlo za finanční podpory města Nový Bydžov, Nadačního fondu v Novém Bydžově a ZUŠ Jana Maláta Nový Bydžov. Připravili jsme se tím na novou sezónu a těšíme se, co v květnu předvedeme!

Mgr. Lenka Syrová

Vydařené sokolské loučení

Rozloučení s prázdninami, které pořádala naše TJ Sokol Nový Bydžov s pomocí NFNB, a večerní kino od rána ohrožoval déšť, ale nakonec se den vydařil. Po obědě vykouklo sluníčko a na třetí hodinu se začal plnit areál za sokolovnou dětmi s rodiči, nechyběl ani doprovod babiček nebo dědečků. Zavítaly i ukrajinské rodiny s dětmi, které žijí v Novém Bydžově.

Děkuji celému týmu – členům Sokola a ostatním, kteří nám celé odpoledne pomáhali zajistit včetně občerstvení.

Velké poděkování patří HZS KHK – Nový Bydžov a hasičům, kteří se dětem věnovali během odpoledne. Ukázali jim auto a jeho vybavení. Celé odpoledne byl pro děti připravený skákací hrad, trampolína, pohádková stezka a různá stanoviště s úkoly. Děti si také pomalovaly tašku obrázkovými motivy, kterou si poté odnesly domů. Odpoledne se nám prostě vydařilo.

Večerní kino muselo ale být přesunuto do sokolovny, protože radar hlásil déšť a bouřky. Sice akustika sokolovny není na toto moc dobrá, ale i tak věřím, že si film všichni užili.

Děkujeme všem za účast, bylo to super!

Zuzana Sedláčková
starostka TJ Sokol Nový Bydžov

REGISTRACE: WWW.BEHREPUBLIKY.CZ
3 kategorie - dospělí
- děti (ročníky 2013 a mladší)
- děti (ročníky 2009 až 2012)

TJ SOKOL NOVÝ BYDŽOV pořádá **ZÁPIS DO KURZU TANCE** pro dívky a chlapce na rok 2024.
dne 14. října od 8 do 11 hodin v kanceláři TJ Sokol Nový Bydžov
více info na webu a fb TJ Sokol NB

Jezdecký klub Flamenco

Ani letos nezapomněl Nadační fond na podporu sportu, kultury a občanských aktivit v Novém Bydžově na náš klub; opět nám byla poskytnuta finanční podpora, za kterou velmi děkujeme. Budeme se snažit, abychom reprezentovali Nový Bydžov co nejlépe.

Peníze jsme částečně využili na závody v Polsku, které se konaly 25.–27. 8. ve Facimiechu. Reprezentovaly nás tři členky s osmi koníky, kterým se podařilo vybojovat krásné umístění.

Kateřina Novotná – 1. místo se Zylem v CNC100-18 a s Esíkem 3. místo v CNC90. S Esem to byla trošku smůla, jelikož drezuru zajeli nejlépe – za 25,4 tr. bodů a ujali se vedení. To potvrdili i čistým parkurem, ale při krosové zkoušce, která se jela v bouřce, si Kačka neuvědomila, že v Polsku mají trochu jiná pravidla než v ČR. Přišli do cíle 26 sekund před optimálním časem, což by v ČR bylo v pořádku, a vyhráli by, jelikož časové rozpětí je stanovený čas až 30 sec. před ním. V Polsku je to pouze 20 sec., proto obdrželi 4 tr. body a stálo je to vítězství.

Andrea Novotná zde měla čtyři želízka v ohni. S Kurierem a Eldoradem jela soutěž CCI2*, což byla na těchto závodech soutěž s nejtěžší obtížností. Skoky při ní dosahují výšky 115 cm a terénní trať musí zvládnout v tempu 520 m/min. S Kurierem si dojeli pro krásné 3. místo a s Eldoradem skončili na místě 7. Tento závod rozhodl o tom, že pro ME juniorů, které se uskuteční 13.–17. 9. v italském Montelibretti, si Andrea vybere Kuriera. Nezahálela ani klisna Kasstorie, která závodila na obtížnosti CNC1* a vybojovala s Ajkou 4. místo. Posledním koněm, kterého Ajka jela, byl čtyřletý Colorado, toho si sama obsedla. Absolvují první jezdeckou sezonu a sbírají zkušenosti. Zúčastnili se soutěže obtížnosti CNC90 a umístili se v polovině startovního pole.

Poslední členkou, která hájila barvy našeho klubu, byla Gabriela Slavíková, trenérka sester Novotných. Ta s sebou měla pětiletého Moony Raina a čtyřletého Gatsby Low. Moony Rain dokončil soutěž pro mladé 5leté koně na obtížnosti CNC1* na 5. místě a Gatsby Low skončil |v CNC90 na místě 6.

Nyní nás čeká 10. 9. ME juniorů. Reprezentovat nás bude A. Novotná s Kurierem, která se z celé ČR na tyto prestižní závody kvalifikovala spolu s dalšími třemi juniory, takže budou hájit barvy ČR v soutěži jednotlivců, ale i družstev. Držte jim prosím palce. Závodit zde bude 75 juniorů (15–18let) a 50 mladých jezdců (19–21let) z celé Evropy.

Andrea Bruderová

Pouť, výlety po okolí, Sokolské slétnutí,– Sokolky měly opět napilno

Vavřinecká pouť přináší příležitost zažít v našem městě atmosféru přímořského letoviska, alespoň co se týká venkovních teplot, množstvím lidí v ulicích a pulzujících restauračních zahrádek. Výběr aktivit je nepřeberný. Je jasné, že se naše Sokolky nehrnuly k pouťovým kasám, ale zvolily si výšlap na věž kostela sv. Vavřince. Pohled z výšky do okolí se neomrzí, stejně tak pýcha nad sebou sama, že ty příkré schody vyjdeme! Dobrý pocit pokračoval v lavicích uvnitř děkanského chrámu, kde jsme si vyslechly úžasný koncert chrámového sboru Carmina Sacra. Na varhany hrál Ondřej Vávra. Záruka povznášejícího pocitu, který jsme probraly pod K2 s orosenou sklenicí v ruce!

Novobydžovské Sokolky se vydaly do Libně. Ne vlakem do části Prahy, ale na kole, kousek za naše město. V Humburkách jsme minuly mlékomat, směrem na Zdechovice kolem zemědělské farmy. Vydupat kopec a už jsme se ocitly u lavičky s překrásným výhledem na Hořice. Bylo jasno, teplo, a tak jsme si udělaly okružní jízdu přes Prasek a po cyklostezce zpět do Bydžova. Podařený cyklovýlet jsme zhodnotily v restauraci U Stolínů.

Sokolského slétnutí se opět povedlo! Čtyři desítky cyklistů, většinou z řad našich Sokolek a Sokolíků se sešlo v areálu DDM. Nejmladší, osmiměsíční Anežka, jela samozřejmě prvně, ale po 15. jsme přivítali věrnou účastnici. Nechyběly mapky na doporučenou trasu, perníkoví sokoli, výborný oběd po příjezdu, ale také taška s pozorností od našich sponzorů. Touto cestou děkujeme všem za podporu a také za ochotu přispět.

Každoročně jezdí Sokolky a Sokolíci do Chmelovic na statek. Těch ročníků bylo již 13, za tu dobu děti majitelů odrostly hračkám a letos nás již dokonce obsluhovaly. Pokud se někam rádi vracíme, pasujeme personál na čestné Sokolíky. Letos v červenci tímto slavnostním aktem prošla starší dcera Nela a mladšího Jakuba to čekalo v září, proto jsme do Chmelovic museli přijet ještě jednou k oboustranné spokojenosti.

Sokolky kola rozhodně ještě nezazimují. Určitě podniknou podzimní výlet k vodojemu do Starého Bydžova, k dubu do Skřivan. Obnovilo se pravidelné cvičení v tělocvičně na ZŠ Karla IV. a nejen to. Některé naše Sokolky si samy organizují výlety vlakem, busem za poznáváním okolních měst.

Pokud nevíte, co s volným časem, a máte týmového ducha, velmi rády vás mezi sebou přivítáme!

Věrka Kubelka

Tenisová liga v Humburkách
má za sebou 9. ročník

TJ Jiskra Nový Bydžov ve spolupráci s obcí a Sportovním klubem Humburky pořádají každoročně na tenisových kurtech v areálu U Racka NOVOBYDŽOVSKOU AMATÉRSKOU TENISOVOU LIGU neboli NBATL. Do soutěže mají možnost se přihlásit amatérští tenisový hráči s většími, menšími, nebo dokonce žádnými tenisovými zkušenostmi. To je právě to, co na této soutěži řadu lidí láká. Sportovci jsou pak podle výkonosti rozdělení do několika skupin a zhruba od dubna do září mají možnost hrát tenis včetně několika tréninkových hodin na kurtech v Humburkách. V září pak každoročně probíhá slavnostní vyhlášení a předání cen všem vítězům; ale on je vlastně vítězem každý, kdo se účastní. Závěrem byl chtěl poděkovat člověku, který má největší podíl na celé akci. Je spolu s manželkou Miladou otcem této myšlenky a hlavně to tam s několika dobrovolníky všechno na jaře a na podzim odře. A to je Pavel Dohnal.

Ing. Martin Kořínek
předseda SK Humburky

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ
■ Číslo 10/2023 vyšlo 27. 9. ■ Měsíčník vydává Město Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, IČ: 00269247, pod evid. č. MK ČR E 21679, jako periodický tisk území samosprávného celku města ■ Odpovědný redaktor, inzerce a grafická úprava Jan Skalický (tel. 732 701 775) ■ Jazyková úprava Mgr. Helena Müllerová ■ Distribuce a předplatné Pavlína Vlasáková, DiS. (tel. 728 158 392) ■ Tisk V&H Print Hlávko s. r. o. Nové Město nad Metují ■ **Cena předplatného pro rok 2023 je 395 Kč včetně poštovného** ■ Cena čísla 20 Kč ■ Příspěvky jsou přijímány na e-mailu: **zpravodaj@novybydzov.cz**. ■ Na zveřejnění zaslaného příspěvku nevzniká právní nárok. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení nebo úpravy článků bez konzultace s autory. ■ Příspěvky dodané po uzávěrce nebudou v připravovaném čísle zveřejněny. ■ **UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE VE ČTVRTEK 12. ŘÍJNA**

Letecká válka nad Novým Bydžovem a okolím 2. díl

Na válečné období 1939–45 není lehké vzpomínat, byla to doba nesvobody, bezpráví a teroru. Také vojenská technika, zastoupená zejména svazy bombardérů křižujícími dlouhými kondenzačními čárami naši oblohu, vzbuzovala více obavy než naději na osvobození. Nejvíce ale naši oblohu využívalo německé letectvo. Hluboký týl, který představovalo okupované území Čech, byl centrem leteckého výcviku Luftwaffe. Na bývalých základnách československého letectva bylo rozmístěno několik pilotních škol a české nebe sloužilo k výcviku německých bojových pilotů. Intenzivní provoz doprovázely denně drobné nehody i fatální letecké havárie.

Oznamovatel není uveden, ale nepochybně se jednalo právě o ObLt. Karla Koppera, který zopakoval základní zjištěné údaje: „Dne 19.5. 1943 v 19.40 hod. se do lesa v katastru obce Osek u Městce Králové (okr. Nymburk) zřítilo dvoumotorové vojenské letadlo a celá posádka zahynula. Na místo havárie byly povolány všechny hasičské sbory z okolí a vyprošťují mrtvá těla. Dubový les shořel, ale požár byl uhašen."

Velitel Okresního četnického velitelství v Novém Bydžově ObLt. Karel Kopper vyhotovil 20. 5. 1943ještě podrobné písemné hlášení, které se zachovalo jak v originále odeslaném Zemskému četnickému velitelství, tak v původním konceptu okresního velitelství. Nezvykle podrobné, třístránkové hlášení začíná odkazem na předchozí stručný telefonát a shrnuje již oznámené údaje. Uvádí, že letadlo přeletělo od severovýchodu obec Zběř a Kozojídky a zřítilo se do dubového lesa asi 500–600 m od okresní silnice do Sekeřic. Letadlo se postupně propadalo mezi stromy a vytvořilo od východního okraje lesa asi 210 metrů dlouhý průsek. Na místo přijelo deset dobrovolných hasičských sborů ze všech okolních obcí. Jako první se snažily zachránit posádku, ale všichni čtyři letci již byli mrtví a spálení. Podařilo se jen vyprostit jejich těla a dát je stranou. Podle dokladů v náprsní tašce byl na místě identifikován Johann Marschall a Herbert Paul. Osobní věci si převzali němečtí četníci (ze stanice v Novém Bydžově, ale to hlášení neobsahuje). Havárii pozorovalo několik svědků ze Sekeřic, kteří pracovali na poli. Vypověděli, že letadlo je přeletělo tak nízko, že viděli jednoho letce mávat rukama. Všichni mysleli, že je zdraví, pak ale uslyšeli explozi a z lesa se vyvalil sloup kouře. První na místo doběhli František Hašek a Josef Krejčí, kteří vyprostili těla posádky. Také četník Wm. František Káňský z četnické stanice Hlušice, který byl právě na dvorku svého domu, uslyšel explozi, spěchal společně s hasiči na místo a prováděl záchranné práce. Na místo havárie bezprostředně dorazil komisar Faustl, velitel kolínského Gestapa (patrně SS-Obersturmbanführer Paul Feustel, válečný zločinec, popravený 1973) a německé četnictvo, které převzalo vedení záchranných prací.

Následující den dopoledne přijela na místo ještě vojenská komise. Četníci o havárii ihned vyrozuměli telefonicky velitele protiletecké obrany Lt. Pavlaka v Jičíně, vojenskou posádku (v Novém Bydžově), Velitelství četnického oddělení v Jičíně, Gestapo a německou kriminální policii v Jičíně. Okresní velitel ObLt. Karel Kopper ještě stručně událost zopakoval do měsíční situační zprávy pro zemské velitelství z 29. 5. 1943, kde navíc zmínil, že havarovaný stroj byl typu Ju 88.

K vyšetřování případu se ObLt. Karel Kopper musel vrátit ještě 28. 5. 1943, kdy provedl další kontrolní hlídku po okrese. Zápis v staniční knize není zcela čitelný, ale zřejmě dostal z velitelství letiště v Hradci Králové příkaz vyhledat svědky odnášení předmětů z místa havárie, vytvořit seznam odcizených předmětů a pachatelům udělit pokuty. Je to současně jeho poslední zápis do služební knihy okresního velitelství, poté byl přeložen do Roudnice n/L.

Další vojenské letadlo muselo pro nedostatek benzínu nouzově přistát 25. 8. 1943 u obce Káranice. Podle staniční knihy, kterou převzal Lt. Zahradník, nový velitel Okresního četnického velitelství v Novém Bydžově, došlo k přistání v 17.45 hod. bez poškození letadla. Jednalo se o dvoumotorový bombardér označený M 29. Po doplnění paliva ve 20 hod. opět odstartoval k letu do Hradce Králové.

Fatální letecká havárie se odehrála v blízkosti Nového Bydžova opět dne 26. 9. 1943. Lt. Zahradník v 9.30 hod. vyrazil služebním vozem DKW-3166 na hlídku k oznámené havárii dvou letadelve směru na Humburky. Na místě zjistil, že v 9 hod. se zřítilo první letadlo značky LKS7-36 u Laiben (Libeň). Dva letci byli zraněni a letadlo bylo poškozeno asi z 80 %. Jen o 5 minut později další letadlo značky LSK-7-122 bez poškození hladce přistálo v blízkosti sousední obce Humburky. Jeho pilot, letecký žák Gefr. Rusche, nebyl zraněn. Jak dále vyšetřil, oba případy byly způsobeny špatným počasím. Velitel Lt. Zahradník se z hlídky vrátil ve 12 hod. a vyhotovil spis zn. 1307/43. Bohužel četnický spis, který mohl obsahovat další detaily, se nedochoval.

Jan Vladař
jan-vladar@volny.cz

Domov sociálních služeb Chotělice – Společně s klientkami z DSS Skřivany

Poslední srpnový den jsme uspořádali klientům z Chotělic a ze Skřivan Sportovní dopoledne, kdy si mohli v přilehlém parku zasoutěžit v deseti dílčích disciplínách. Jednotlivá stanoviště byla koncipována dle oblíbených činností, dovedností zaměřených na jemnou i hrubou motoriku a práci s pomůckami. Odvážní si mohli zkusit střelbu ze vzduchovky, postavou vysocí zase střelbu na basketbalový koš, trpěliví chytali ryby v rybníku, potažmo v bazénu. Každé stanoviště mělo jednoho pracovníka, který odměnil účast na splnění úkolu razítkem. Co ale neminulo nikoho, byly dešťové kapky, které nás zvláště na začátku velmi potrápily, ale díky invenci pracovníků, nadšení klientů se vše podařilo zvládnout s dobrou náladou.

Pro každého účastníka měli pracovníci připravenou cenu s diplomem a perníkovou medailí, díky štědrému sponzorskému daru obce Smidary jsme mohli nakoupit každému ovocné pivo a něco sladkého, co na tom, že počasí bylo spíše na horký čaj. Klientům děkuji za skvělé sportovní výkony,

hostům ze Skřivan za skvělou spolupráci a vytvoření přátelské atmosféry, pracovníkům za velké pracovní i osobní nasazení, u kterého navzdory všem improvizacím nechyběl úsměv.

Za kolektiv Kateřina Verflová

DÝCHACÍ BRÁNICE – TAJNÁ SÍLA VAŠEHO ZDRAVÍ A VITALITY

Minule jsem vám zjednodušeně představila hluboký stabilizační systém (HSS) a jeho význam pro naše tělo. Slíbila jsem, že se podíváme ještě o něco víc na dýchací bránici.

Dýchací bránice je malá, ale ohromně důležitá část našeho těla, kterou možná ještě přehlížíme. Přesto hraje klíčovou roli v našem zdraví, energii a pohodě. Pojďme společně objevit, jak může být naším spojencem na cestě k lepšímu životu.

Kde ji hledat? Dýchací bránici najdeme těsně pod srdcem. Můžeme si ji představit jako oddělení mezi horní a dolní částí trupu. Je to jako rozdělení domu na dvě části, kde horní patro představuje hrudník a spodní patro břišní dutinu. Zajímavost: velikost bránice je 460–470 cm^2.

Dýchací bránice odděluje hrudník od břišní dutiny; je to hlavní dýchací sval spolu s mezižeberními svaly; má tři otvory, kterými procházejí aorta, jícen a dolní dutá žíla; síla a pružnost dýchací bránice určuje, jak budou fungovat plíce.

Bránici si můžete představit jako obloukovou klenbu domu. S nádechem se klenba rozšiřuje a tím oplošťuje a zvětšuje objem po celém obvodu, s výdechem se vrací zpět do původního oblouku.

Nádech je pro dýchací bránici aktivní. S nádechem bránice klesá a opírá se do celého obvodu dolních žeber – ale její síla by měla rozšít hrudní koš i nahoře v oblasti horních žeber u klíčních kostí. Lehoučce ho zvedne vzhůru, jemně se opře o orgány nad sebou (srdce) a více se opře o orgány v břiše, které tím stlačí. To pomůže mimo jiné i lepší pohyblivosti (peristaltice) střev a celkovému vylepšení zažívání (reflux). Stlačí i ženské pohlavní orgány a močový měchýř. V hrudním koši se vytvoří prostor pro naplnění vzduchu do plic.

Pokud je dýchací bránice slabá, budou slabé i plíce. Mělké a rychlé dýchání, ať nosem nebo ústy, zaměstná naše plíce velmi málo. Plicní perfuze (plicní ventilace) určuje ideální směs krve a vzduchu, která se dostane do plicních sklípků. To způsobuje, že bude v horní části plic víc vzduchu a ve spodní bude víc krve. Naopak pomalé dýchaní nosem za pomoci bránice využije plíce na maximum a poměr krve a vzduchu bude ideální v celých plicích. Valná většina plicních sklípků bude provětraná a tím bude zajištěn přenos dostatečného množství okysličené krve do těla.

Výdech – pokud odpočíváme, ležíme, spíme, výdech je pro dýchací bránici jen záležitostí pasivní. Vzduch z těla volně odejde bez jakéhokoli zapojení dalších svalů. Ale pokud sedíme, stojíme, chodíme či jakkoli se pohybujeme, pak i výdech je aktivní. Zapojí především svaly pánevního dna, břišní svaly a hluboké zádové. Víc o této fázi v příštím článku.

Tento způsob nádechu je důležitý i pro páteř a vůbec celé postavení těla (ano i kyčelních, kolenních, ramenních kloubů, nebo i SI). Napřimuje páteř dechovou vlnou odspodu, tím předchází přetěžování krční chsvalů, a zároveň ulevuje bederní páteři.

Pokud tomu tak není a bránice je slabá, málo pružná, ztuhlá, příliš nepoužívaná, přetěžuje se krční páteř, máme bolesti hlavy, migrény, zhoršuje se nám sluch, zrak… Ale také se výrazně zatěžuje bederní páteř. Biomechanická měření ukazují, že povolená nepoužívaná bránice způsobí zatížení v bederní páteř o 15–20 %! A jak se přetěžuje krk?

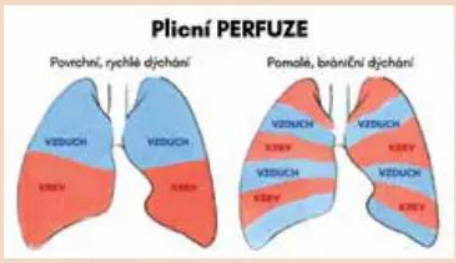
Abychom si otevřeli hrudník a umožnili vstoupit vzduchu do plic, použijeme ke zvednutí a rozšíření hrudníku ramena, namísto toho, aby hrudník rozšířila a nadzvedla bránice. Viz začátek článku.

Obrovská výhoda je, že bránici můžeme posilovat, relaxovat, různě zpružňovat a trénovat.

Jak obnovit funkčnost bránice? Dýchejte nosem – nádech i výdech. Nádech nosem stimuluje brániční nerv a dává první impuls k aktivování HSS, tedy pokud není bránice v paradoxním módu, kdežto nádech pusou jen do hrudníku bez výrazného zapojení HSS.

Dýchání nosem má mnohem víc benefitů, ve zkratce zopakuji.

Nádech nosem dezinfikuje a předehřívá vzduch, který vstupuje do plic. A protože jsou nosní dírky o dost menší než ústa, vytváří se cca o 50 % víc odporové síly (posiluje to bránici) a pak se do plic dostane víc vzduchu, což způsobí o 20 % větší vstřebatelnost kyslíku do krve. Při dýchání nosem se stále uvolňuje velké množství oxidu dusnatého (NO), který mimo jiné otevírá horní cesty dýchací nebo i zprůchodňuje cévy v celém těle. To pomáhá kvalitnějšímu prokrvování, z toho má radost jak srdce, tak i naše sexualita. Vylepší se erekce mužů a zvýší se libido žen. V příštím článku se zmíním podrobněji o tomto NO zázraku.

NO působí antivirovým a antimikrobiálním účinkem, čímž snižuje riziko onemocnění a zlepšuje naše zdraví.

Nejnovější studie ukázaly, že pokud vydechujeme ústy, ztrácíme z těla až o 42 % víc vody než při výdechu nosem. To zase souvisí s naší vnitřní hydratací. Všechny naše chrupavky, meziobratlové plotýnky, tkáně, i fascie jsou složeny především z vody, takže dýchejme nosem; bude líp i naší páteři a všem kloubům.

Tři rady pro funkční bránici

1. Dýchejte nosem nádech i výdech, 2. Pozorujte rytmus vašeho dechu, výdech by měl být o maličko delší než nádech, 3. Trénujte bránici, pravidelně ji uvolňujte, relaxujte, posilujte.

Naučte se používat bránici jako hlavní nádechový sval. Minule jsem vám radila, že bránici dělá dobře smích, a to stále platí. Dnes toto umění rozšíříme:

Představte si bránici jako už zmiňovanou klenbu domu. S nádechem se klenba rozšiřuje a tím oplošťuje. S výdechem se bránice zvedá a vrací zpět. Uvažte si nějaký pevnější pásek, šátek, šálku pod prsa. Lehněte si na břicho, ruce si dejte pod čelo, uvolněně ležte, dýchejte nosem a poslouchejte se, zkuste svůj dech ztišit, že téměř neslyšíte nádech ani výdech.

Nádech, i když tišší, bude aktivační. Poklidně se nadechujte do oblasti bránice, do šátku (pamatujte na představu klenby), zároveň vnímejte, jak se celý váš hrudník od klíčních kostí otevírá, rozšiřuje. Také cítíte, že se stlačují břišní orgány směrem k pánvi, nikoli ven z břicha. Díky tomu, že ležíte na břiše, budete mít skvělou zpětnou vazbu. Nádech by vám neměl tlačit břicho do země, ale naopak bystě měli cítit, že se vám jakoby nafukuje páteř ke stropu a posouvají se břišní orgány do pánve, nikoli do země. S výdechem se vše pasivně vrátí zpět.

Hrajte si s rytmem. Nadechujte se nejprve pomalu a poznejte svou dýchací bránici a pak ji různě zpružňujte. Zkoušejte svižně, rytmicky a pak opět pomalu klidně, klidně se i smějte.

Že si nejste jistí, zda dýcháte za pomocí dýchací bránice? Přijďte si se mnou zacvičit Pilates. Cvičíme pravidelně pondělky 18.30–19.30 v Jiráskově divadle. Naučím vás používat vaší dýchací bránici nejen pro zdraví vaší páteře, ale celkově navázat svalové spojení, aby celý váš HSS začal opět fungovat a vaše tělo bylo v pohodě.

Přeji nám, ať naše dýchací bránice má dostatek síly, a tím naše plíce, páteř i hluboký stabilizační systém je v pohodě. A všichni se máme skvěle ve svém těle.

S láskou a úsměvem **Joli**

DATWYLER

STABILNÍ, SILNÁ VÝROBNÍ SPOLEČNOST

Již téměř třicet let rozvíjíme náš výrobní závod v Novém Bydžově, z něhož zásobujeme přesnými pryžovými díly globální dodavatele automobilových systémů. Naši zaměstnanci mohou spoléhat na dlouhodobou perspektivu zaměstnání a rozvoje ve společnosti, která vznikla v roce 1915 ve Švýcarsku.

Protože stále rozvíjíme naši výrobu, průběžně hledáme šikovné a zodpovědné uchazeče na různé výrobní, technické i administrativní profese, jako jsou:

PROJEKTOVÝ MANAŽER
PROCESNÍ TECHNOLOG
TECHNOLOG AUTOMATIZACE
VEDOUCÍ VÝROBNÍHO ÚSEKU
OPERÁTOR LISOVÁNÍ PRYŽE a další...

Poskytujeme širokou řadu benefitů, např.:

- 5 týdnů dovolené
- příspěvek na penzijní připojištění 3 % hrubé mzdy
- stravenky 180 Kč
- bonusy, odměny a příspěvky
- další vzdělávání
- akce pro zaměstnance

Kontaktujte nás na:lubos.riha@datwyler.com 495 405 435

Den pro pečující
2. 10. 2023

9.00 - 18.00 hodin

Městec Králové - Kulturní dům

Přednášky:

9:30 - 10:30 - Mgr. Jana Divoká, Zdravý versus nemocný sourozenec
10:45 - 12:15 - PaedDr. Věra Čadilová, Vhled do problematiky poruch autistického spektra
13:00 - 14:30 - Mgr. Aneta Witzanyová, "Postižením" a péčí o osobu blízkou život nekončí
15:30 - 16:45 - Mgr. Hana Slobodová, Mezigenerační vztahy
17:00 - 18:00 - Veronika Frühbauer, Když paměť přestává sloužit

Prezentační stánky služeb:

Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady
Centrum pro všechny Nymburk
Komunitní centrum DD Luxor Poděbrady
Dementia
Nadační fond Nevzdáme to
Oblastní charita Kutná Hora – Středisko rané péče Na Sioně

Více informací najdete zde:

Od 15:00 vystoupení dětí z MŠ U Ježka
Doprovodný program, občerstvení, stánky s regionálními produkty

Financováno Evropskou unií
mezilesí sousedé
Středisko Na Sioně Oblastní charita Kutná Hora
CENTRUM SOCIÁLNÍCH ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB POĎÉBRADY

- CHCETE SERVIS, OPRAVU NEBO VÝMĚNU PLYNOVÉHO NEBO ELEKTRICKÉHO KOTLE?
- NEVÍTE SI RADY S INSTALACÍ ROZVODŮ VODY, TOPENÍ ČI PLYNU?
- POTŘEBUJETE RUČNĚ ČI STROJNĚ VYČISTIT KANALIZACI?

TO VÁM ZAJISTÍ:

Firma Vojtěch Nováček
tel. 604 232 826
email: vojta.novacek@email.cz

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

DOTACE PRO REKONSTRUKCE RODINNÝCH DOMŮ pro nízkopříjmové domácnosti

Kdo může žádat?

- Domácnost, kde všichni členové pobírají starobní důchod (**senioři**) nebo invalidní důchod 3. stupně,
  nebo
- domácnost, která pobírá příspěvek na bydlení v době podání žádosti.

>> Je nutné být vlastníkem či spoluvlastníkem objektu + mít zde trvalé bydliště.

Předmět dotace?

- zateplení fasády, střechy, stropu pod půdou, podlahy na zemině/nad sklepem,
- výměna oken i dveří,
- instalace solárního ohřevu teplé vody – fotovoltaického nebo termického.

Výše dotace?

Peníze lze získat předem

- max. 150 000 Kč = zateplování a výměna oken / dveří,
- max. 240 000 Kč = zateplování a výměna oken / dveří + solární ohřev teplé vody

Podporované opatření	Měrná jednotka	Dotace [Kč]
Nová zelená úsporám Light		
Zateplení fasády	běžný metr	6 000
Zateplení střechy	kompletní zateplení	120 000
Zateplení stropu pod půdou	kompletní zateplení	50 000
Zateplení podlahy	kompletní zateplení	60 000
Výměna oken	1 ks okna	12 000
Výměna dveří	1 ks dveří	18 000
Solární ohřev teplé vody	1 ks systému	90 000

Bližší informace?

Ing. Jiří Novotný **607 211 804** **info@jinoenergy.cz**

EKIS – Bezplatné energetické konzultační a informační středisko

https://novazelenausporam.cz/nzu-light/

Ostatní domácnosti, které nespadají do podporované nízkopříjmové skupiny NZÚ Light, mohou využít klasické dotační programy Nová zelená úsporám.